



Leto VI., Ribnica, maj 1985, številka 5

REŠETO



Dan mladosti 25. maj je bil za Sodražico praznik. Dvakratni praznik poleg dneva mladosti, praznika vseh mladih Jugoslovanov, mladih po letih in mladih po srcih.

Sodražica praznuje 25. maja krajevni praznik v spomin na strahotna bombardiranja med vojno ter v spomin na izjemen prispevek njenih prebivalcev v boju za svobodo.

Letošnji praznik mladosti in krajevni praznik 25. maj pa je bil za Sodražico še posebno lep in pomemben. Po dobrem letu dni je bil dograjen in odprt nov otroški vrtec, eden pomembnih dokazov

naše občinske solidarnosti. Poleg varstvenih prostorov za najmlajše Sodražane je v vrtcu tudi sodobna kuhinja za potrebe osnovne šole.

Gradnja vrtca v Sodražici je sad tekočega, petega občinskega samoprispevka, za katerega smo se odločili junija pred dvema letoma. V okviru skupnih nalog je bil že zgrajen prizidek pri ribniškem vrtcu, kjer pa so že spet v veliki prostorski zagati, v prihodnje pa bo potrebno še posodobiti in rešiti pred nadaljnjim propadanjem stara šolska poslopja v Ribnici in Sodražici.

Doslej 1.161 evidentiranih

Predvolilne priprave so se v občini Ribnica dejansko pričele 28. januarja 1985 s skupno sejo volilne komisije pri OK SZDL Ribnica, koordinacijskega odbora za kadrovska vprašanja pri predsedstvu OK SZDL Ribnica in kadrovske komisije pri občinskem svetu zveze sindikatov Ribnica, na kateri so bile obravnavane naloge v pripravah na volitve 1986, sprejet rokovnik za izvedbo evidentiranja in predkandidacijskih opravil, poslovnik za delo koordinacijskih odborov za kadrovska vprašanja in volitve v KS in TOZD in volilni pravilnik. Vsako navedeno problematiko sta 8. 2. 1985 obravnavali tudi predsedstvi OK SZDL Ribnica in občinskega sindikalnega sveta Ribnica in potrdili predvidene aktivnosti oziroma dokumente.

Na osnovi tako opredeljenih nalog je bil 13. 2. 1985 sklican sestanek predsednikov in sekretarjev krajevnih konferenc SZDL in 29. 3. 1985 posvet predsednikov osnovnih organizacij zveze sindikatov in predsednikov konferenc OO ZS, na katerih so bili prisotni seznanjeni s pripravami na volitve, posredovani pa so jim bili vsi potrebni dokumenti. Posebej je bil poudarjen pomen koordinacijskih odborov za kadrovska vprašanja in volitve v vseh sredinah, kjer pa jih še ni, jih je treba oblikovati oziroma dopolniti in imenovati evidentičarje. V okviru OK SZDL Ribnica je bil pripravljen tudi seznam vseh dosedanjih delegatov tako za družbenopolitično skupnost kot za samoupravne interesne skupnosti z navedbo ali delegat opravlja funkcijo prvi mandat oziroma drugi, ali ima možnost ponovne izvolitve ali ne. Ti sezname so bili posredovani vsem krajevnim konferencam SZDL in osnovnim organizacijam ZS v temeljnih organizacijah združenega dela in delovnih skupnostih in naj bi služili kot osnova pri evidentiranju.

O volilnih pripravah sta bila objavljena tudi dva dokaj obširna članka v 1. in 3./4. številki občinskega gla-

sila »REŠETO«, ki naj bi čim širši krog ljudi seznanila oziroma animirala za delo v predvolilnih pripravah.

Na osnovi tako zastavljene akcije je predvsem v mesecu marcu stekel v vseh sredinah postopek evidentiranja, ki ga je vodila v krajevnih skupnostih organizacija SZDL, v temeljnih organizacijah združenega dela in delovnih skupnostih pa organizacija zveze sindikatov. Do 20. aprila so prvi krog evidentiranja opravili v vseh krajevnih skupnostih, temeljnih organizacijah in delovnih skupnostih razen JLA, ki zaradi predvidenih obsežnejših kadrovskih sprememb tega ni mogla opraviti, in v ITPP Ribnica.

Rezultat te akcije oziroma prvega kroga evidentiranja je 1161 evidentiranih možnih kandidatov za opravljanje delegatskih dolžnosti v delegacijah, struktura evidentiranih možnih kandidatov pa je naslednja (glej tabeli):

Informacijo o poteku predvolilnih aktivnosti v občini Ribnica sta na skupni seji dne 24. 4. 1985 obravnavali predsedstvi OK SZDL Ribnica in OS ZSS Ribnica in ocenili, da je glede števila evidentiranih možnih kandidatov akcija dobro potekala, če pa jo ocenjujemo iz vsebinskega vidika, pa ne moremo biti zadovoljni. Čeprav je



bilo od vsega začetka poudarjeno, da mora v akciji evidentiranja sodelovati kar najširši krog ljudi, organiziranih v samoupravnih organih, delegacijah, družbenopolitičnih in družbenih organizacijah in društvih, so to naloge v

večini primerov opravili le v razširjenih predsedstvih KK SZDL oziroma osnovnih organizacijah sindikatov. Predvsem so bile premalo vključene družbene organizacije in društva, iz strukture evidentiranih možnih kandi-

SKUPŠČINSKE VOLITVE 19.86. V SKUPŠČINE DPS

(A) - V TEMELJNIH ORGANIZACIJAH ZDRUŽENEGA DELA IN
DELovNIH SKUPNOSTIH

(B) - V KRAJEVNIH SKUPNOSTIH

ZBIRNO POROČILO

(1) O EVIDENTIRANIH MOŽNIH KANDIDATIH

2. O SPREJETIH KANDIDATIH NA KANDIDACIJSKIH KONFERENCAH

3. O IZVOLJENIH ČLANIH DELEGACIJ IN DELEGATOV ZA SKUPŠČINE DPS,

KRAJEVNA KONFERenca SZDL, OSNOVNA
ORGANIZACIJA ZVEZE SINDIKATOV
OBČINSKA, MESTNA IN OBALNA KONFERenca SZDL:

OBČINSKA KONFERenca SZDL RIBNICA

Zap. št.	Pregled oblikovanja delegacij v temeljnih samoupravnih organizacijah in skupnostih, ki delegirajo delegate v skupščine DPS	Stanje dne		Skupaj	Od tega je																			Od tega je			Opombe	
		19.85.	31.3.85.		Ženak	Pripadnikov drugih narodov in narodnosti	PO STAROSTI OD - DO LET				PO DOSEŽENI STROKOVNI IZOBRAZBI ALI KVALIFIKACIJI														članov ZK	udeležencev NOB		na volilnih mestih
							do 27	od 27 do 40	od 40 do 55	nad 55	osnovna šola	ne kvalificiran	polkvalificiran	kvalificiran	visoko kvalificiran	nizja izobrazba	srednja izobrazba	viša izobrazba	visoka izobrazba	specialist	magister	doktor znanosti						
		4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28		
1	Delegacije delovnih ljudi v TOZD in delovnih skupnostih OZD			304	122	31	63	136	97	8	41	21	35	76	9	13	63	26	13	1			31	1	12			
2	Delegacije delovnih ljudi iz kmetijske proizvodnje			15	4		2	4	6	3	9			5			1						1					
3	Delegacije delovnih ljudi v obrtni in podobni dejavnosti			12	1			6	6				5	7														
4	Delegacije delovnih skupnosti državnih organov - DPO, SIS, društva, odvetnikov in vojaških ter civilnih oseb v JLA			16	12		1	10	5					1			13	2					4					
5	Skupaj združeno delo			347	139	31	66	156	114	11	50	21	40	89	9	13	83	28	13	1			36	1	12			
6	Krajevne skupnosti			111	9	2	14	53	29	15	27	2	6	25		5	29	11	6				17	11	6			
7	Skupaj združeno delo in krajevne skupnosti			458	148	33	80	209	143	26	77	23	46	114	9	18	112	39	19	1			53	12	18			
Odstotek					32,3	7,2	17,4	45,6	34,2	5,6	16,8	5	10	24,8	4,9	3,8	24,4	8,5	4,1				11,5	2,6	3,9			

SKUPŠČINSKE VOLITVE 1986...
V SKUPŠČINE SIS

ZBIRNO POROČILO

KRAJEVNA KONFERENCA SZDL, OSNOVNA ORGANIZACIJA ZVEZE
SINDIKATOV, OBČINSKA, MESTNA IN OBALNA KONFERENCA SZDL

A - V TEMELJNIH ORGANIZACIJAH ZDRUŽENEGA DELA IN
DELOVNIH SKUPNOSTIH

B - V KRAJEVNIH SKUPNOSTIH

1 O EVIDENTIRANIH MOŽNIH KANDIDATIH

2 O SPREJETIH KANDIDATIH NA KANDIDACIJSKIH KONFERENCAH

3 O IZVOLJENIH ČLANIH DELEGACIJ IN DELEGATOV ZA SKUPŠČINE SIS,
KI SO SESTAVNI DEL SKUPŠČINSKEGA SISTEMA

OBČINSKA KONFERENCA SZDL RABNICA

Za št.	Pregled oblikovanja delegacij v temeljnih samoupravnih organizacijah in skupnostih, ki delegirajo delegate v skupščine SIS, ki so sestavni del skupščinskega sistema	Stanje dne		Skupaj	Od tega je		S E S T A V																			Od tega je		
		19	34. 5 19. 85		Žensk	Pripadnikov drugih narodov in narodnosti	PO STAROSTI OD - DO LET				PO DOSEŽENI STROKOVNI IZOBRAZBI ALI KVALIFIKACIJI															članov ZK	udeležencev NOB	na volilnih mestih
							do 27	od 27 do 40	od 40 do 55	nad 55	osnovna šola	nekvalificiran	polkvalificiran	kvalificiran	visoko kvalificiran	nižja izobrazba	srednja izobrazba	viša izobrazba	visoka izobrazba	specialisti	magister	doktor znanosti						
1		4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27			
	Delegacije delovnih ljudi v TOZD in delovnih skupnostih OZD			418	184	32	88	202	120	8	36	31	70	99	14	17	105	35	10		1		61	2	18			
2	Delegacije delovnih ljudi iz kmetijske proizvodnje			15	5	1	1	2	9	3	8				3		1	3					1					
3	Delegacije delovnih ljudi v obrtni in podobni dejavnosti			12	1			6	6					5	7													
4	Delegacije delovnih skupnosti državnih organov - DPO, SIS, društev, odvetnikov in vojaških ter civilnih oseb v JLA			13	9		1	9	3								4	6	3				4					
5	Skupaj združeno delo			458	199	33	90	219	138	11	44	31	75	109	14	22	114	38	10		1		66	2	18			
6	Krajevni skupnosti			245	75	2	54	124	55	12	30	3		56	2	10	95	28	21				29	20	9			
7	Skupaj združeno delo in krajevne skupnosti			703	274	35	144	343	193	23	74	34	75	165	16	32	209	66	31		1		95	22	27			
Odstotek						38,9	4,9	20,4	44,7	27,4	3,2	10,5	4,8	10,6	23,4	2,2	4,5	29,7	9,3	4,4		0,1		13,5	3,1	3,8		
Skupaj delegatov (DPS in SIS)						1161	422	68	224	552	336	49	151	57	121	279	25	50	321	105	50	1	1		148	34	45	
Odstotek							36,3	5,8	19,2	47,5	28,9	4,2	13	4,9	10,4	24	2,1	4,3	27,6	9	4,3				12,7	2,9	3,8	

datov pa je razvidno, da je pre malo evidentiranih možnih kandidatov starih do 27 let. Tudi člani ZK so se premalo vključevali v aktivnosti v osnovnih sredinah.

Ceprav je bil dan poudarek predvsem evidentiranju možnih kandidatov za člane delegacij v osnovnih sredinah, s tem ni bilo rečeno, da ni potrebno evidentirati v tej fazi tudi možnih kandidatov za opravljanje družbenih funkcij na ravni občine, regije, republike in federacije. Evidentiranje za te funkcije je skoraj v celoti izostalo.

V dosedanjih aktivnostih so se pojavljali tudi problemi v delu kadrovskih služb v posameznih TOZD oziroma

premajni odgovornosti teh služb do nalog na področju volilnih priprav. Še vse pre pogosto je prisotno mišljenje, da so za volilne priprave odgovorne osnovne organizacije v celoti — tudi za opravljanje posameznih administrativnih opravil. Organizacija sindikata v TOZD oziroma delovni skupnosti in organizacija SZDL v krajevni skupnosti sta dejansko odgovorni za vodenje politične akcije, vsa ostala opravila v zvezi z volitvami pa morajo ustrezne službe vključiti v svoje redno delo.

Da bi predvolilne aktivnosti nemoteno potekale naprej, sta predsedstvi opredelili predvsem naslednje naloge. — evidentiranje nikakor ni za-

ključeno in mora s polno intenzivnostjo potekati vse do konca novembra 1985. V postopek evidentiranja se mora bolj vključiti mladinska organizacija, da bi dosegli večje število evidentiranih mladih do 27. leta starosti.

— opozoriti je potrebno vse družbene organizacije in društva, da se vključijo v evidentiranje (postopek evidentiranja objavljen v »REŠETU« 3. 4. 1985), iz katerega je razvidno, da katere funkcije je potrebno evidentirati možne kandidate.

Evidentirati je potrebno takoj in kar v največji meri postopek izpeljati v maju in juniju 1985. Te aktivnosti morajo vse družbenopolitične organiza-

cije vgraditi v svoje delo kot odgovorno družbenopolitično aktivnost pri uresničevanju kadrovske politike.

— vse temeljne organizacije združenega dela, delovne skupnosti in krajevne skupnosti morajo oceniti dosedanje delo delegacij in ustreznost organiziranosti delegacij in po potrebi spremeniti samoupravne akte, ki opredeljujejo sestav in delo delegacij.

— v okviru Komiteja za družbene dejavnosti je potrebno sklicati kadrovske službe v TOZD in DS in jih ustrezno opozoriti na naloge na področju predvolilnih in volilnih priprav

— aktivirati občinsko volilno komisijo, da prične z reševanjem nalog iz njene pristojnosti.

Evidentiranje

Skozi več številke Rešeta si že sledijo zapisi o poteku priprav na delegatske volitve spomladi prihodnje leto. Osnovna razmišljanja, recimo ogrevanje, se je pričelo že lansko jesen, resneje pa smo povsod, tudi v naši občini predvolilno »mašinerijo« pognali v začetku tega leta. Nujno potrebno je bilo in zadnji čas, saj za nekatera predvolilna opravila ga že zmanjkuje, pa čeprav se nam zdi marec 1986 (ko naj bi verjetno bile volitve) še tako neznansko daleč.

Pripravljamo četrte delegatske volitve. To nam je vsem jasno. Mnogo volitev smo pripravili in izvedli tudi že prej, odborniških. Vsaka novost, in teh smo v štiridesetih letih našega razvoja uvedli lepo število, seveda pomeni določeno tveganje, iskanje, predvsem pa neznanko, ki jo moramo še proučiti in se nanjo navaditi. Tako je bilo tudi pred enajstimi leti, vletu 1974, ko smo spomladi prvič volili delegacije za delegiranje delegatov v skupščine družbeno političnih skupnosti in decembra isto leto še v skupščine samoupravnih interesnih skupnosti. Mnogim, kar recimo veliki večini, ni bilo popolnoma jasno, kako in na katerem koncu se lotiti stvari. Vse skupaj je bilo pač novost, velik korak v sistemu demokratičnega odločanja, ki dolejši ni bil poznan niti preizkušen še nikjer v svetu. Malo strahu je bilo v nas, v tistih, ki smo vadili predvolilne in volilne aktivnosti kakor tudi med evidentiranimi in kasneje izvoljenimi delegati, kako bo vse skupaj teklo, kaj bo pokazala konkretna praksa, v čem so prednosti, v čem slabosti novega sistema? Vprašanja, vprašanja, vprašanja...

Enajst let prakse, vmes še dvakrat volitve, je odgovorilo na mnoga vprašanja. Resno in zavzeto smo ves čas spremljali uveljavljanje sistema, ga poskušali izboljševati, krečiti, iskati nove, v življenju boljše rešitve. Mnogi so seveda tudi povzdigovali glasove o neučinkovitosti, nepotrebnosti, stroških, ki smo si jih nakopali z novim načinom odločanja in da bo treba vso stvar temeljito predelati, če ne kar ukiniti.

Seveda ne more biti govora o ukinitju, o umikanju nazaj. Vsak sistem je živ organizem, ki mora živeti polno življenje v svojem okolju, delovnem in

življenjskem, in ker je živ, se mora razvijati, izpopolnjevati, rasti, hoteti k boljšemu in kvalitetnejšemu, nikdar pa nazaj, ker je to nazadovanje, umiranje. Enajstletna šola je dala dovolj bogatih izkušenj, ki potrjujejo pravilno usmerjenost v nam svojiski način demokratičnega odločanja. Dala je tudi jasn pregled nad pomanjkljivostmi, ki vsekakor so in te je treba odpraviti, nadomestiti z boljšimi rešitvami, rešitvami, ki jih je pokazalo in odkrilo življenje samo.

Na teh osnovah se tudi tokrat lotevamo priprav na volitve 86. Podatki povedo, da je precejšen del dosedanjih opravil za nami, kar pa ne pomeni, da lahko obsedimo in čakamo prekrizanih rok. V naslednjih mesecih, vse tja do faze kandidiranja, oblikovanja predlogov delegacij, je treba trdo delati na kvaliteti bodočih delegacij. Tudi samo evidentiranje še ni zaključeno, saj je odprto vse do kandidacijskih konferenc v jesenskem času. In prav tu lahko in moramo še veliko narediti. Ne zgolj zato, da bomo zadostili volilnim pravilom, ampak — in to predvsem — da bomo za naslednja štiri leta dejansko oblikovali take delegacije, ki bodo vedno, vsak trenutek resnični zastopnik, resnični delegati svojega okolja v katerikoli skupščini.

Pričenja pa se seveda tudi faza evidentiranja možnih kandidatov za vodilne, odgovorne funkcije v celotnem delegatskem sistemu. Še v prejšnji številki Rešeta smo objavili seznam vseh vodilnih, odgovornih funkcij, za katere je treba evidentirati možne kandidate. Evidentiranje naj bo resno in odgovorno, naj bo tudi izraz priznanja evidentiranim kandidatom za njihovo dosedanje ustvarjalno delo za napredek družbe. Z resnim in odgovornim pristopom bomo tudi onemogočili morebitne »kadrovske kuhinje«, ki se v podobnih časih rade pojavijo in poskušajo uveljaviti svoj prav. S tem in takim ravnanjem, pretekle izkušnje to jasno povedo, pa napravijo več družbeno politične škode kot koristi nam vsem.

Torej — resno in odgovorno!

F. G.

Varna uporaba kmetijske mehanizacije

Z uvajanjem mehanizacije v delovni proces na kmetijah smo nadomeščali nagel odhod delovne sile iz kmetijstva v druge dejavnosti in hkrati povečati stabilnost dela. Vendar pa temu ni sledilo seznanjanje in usposabljanje kmetov za pravilno in varno uporabo traktorja in priključnih strojev ter ostale kmetijske mehanizacije.

Posledice takšnih razmer se v zadnjih letih odražajo v naglem naraščanju števila nesreč pri kmetijskih delih. V ospredju so nesreče, ki nastajajo pri delu s traktorji in priključnimi stroji.

Obvezne varnostne kabine

Velik obseg nesreč, med katerimi se jih veliko konča tudi z invalidnostjo traktorista, predstavlja veliko breme

vsem še smrtnih, z obvezno uporabo varnostnih kabin in lokov na traktorjih. Ugotovitve ob analizi vzrokov nesreč nas opozarjajo, da moramo povečati seznanjenost kmetov z vzroki, zaradi katerih prihaja do nesreč pri delu in jih bolj usposobiti za varno uporabo kmetijske mehanizacije. Takšen cilj smo zasledovali tudi v zakonu o varnosti cestnega prometa, ki določa obvezno opravljanje tečaja o varnem delu s traktorjem in priljučki pred

Dosedanji rezultati skoraj dveh letnega izvajanja programa usposabljanja za varno uporabo kmetijske mehanizacije so pokazali, da je takšno usposabljanje potrebno in da se tečajniki seznanijo z osnovnimi načeli pravilne in varne uporabe traktorja in osnovnih traktorskih priključkov. Programe usposabljanja izvajajo regijske izobraževalne organizacije s področja kmetijstva in gozdarstva. Prijave zbiraajo kmetijske zadruge in temeljne organizacije za kooperacijo in jih nato posredujejo nosilec usposabljanja.

V obvezni del usposabljanja se vključujejo le kandidati, ki želijo na novo pridobiti vozniško dovoljenje za vožnjo traktorja, ne pa tudi ostali kmetje, ki že imajo dovoljenje oziroma ga ne namervajo pridobiti. Iz tega razloga bi morale osnovne organizacije združenih kmetov organizirati redne programe usposabljanja tudi za tisti del kmetov, ki niso opravljali obveznega tečaja.

Varnost je tudi: vedeti in znati

Z namenom, da bi čim več ljudi seznanili z varno uporabo traktorja in priključkov, je Kmetijsko tehnična komisija pri Zvezi organizacij za tehnično kulturo Slovenije izdala tudi Priročnik za varno delo s traktorjem in traktorskimi priključki. V njem je predstavljena osnovna vsebina programa, ki ga morajo obvladati kandidati za voznike traktorjev, zato je zaželjeno, da bi se z njim seznanilo čimveč kmetov in drugih uporabnikov kmetijske mehanizacije.

Drugo področje, na katerem moramo nadaljevati z organizirano aktivnostjo, je opremljanje traktorjev z varnostno kabino ali varnostnim lokom. Največ nesreč s traktorjem se zgodi, ko pride zaradi neznanja ali nepazljivosti voznika do prevračanja.



Največ nesreč se zgodi v zasebnem kmetijstvu, kjer se poškoduje največ mladih in starejših kmetov, torej ravno tistih, ki imajo najmanj izkušenj pri delu s kmetijsko mehanizacijo.

Zelo malo je nesreč v kmetijstih organizacijah, kjer posvečajo več skrbi varnosti kmetijskih delavcev.

Poleg prednosti prinaša uporaba mehanizacije v kmetijstvu tudi številne nevarnosti in možnosti za poškodbe, ki se lahko nemalo krat končajo tudi s smrtjo in težjo invalidnostjo. Nesreče se zgodijo predvsem zaradi premajhne izkušenosti pri uporabi kmetijske mehanizacije, neprimerne opremljenosti traktorjev z varnostnimi kabinami in loki ter nepoznavanja vseh nevarnosti, ki se pojavljajo pri delu. Največkrat pride do nesreč pri takšem delu in na takšnih zemljiščih, kjer to najmanj pričakujemo in smo zato tudi manj pazljivi, kot so ne močno nagnjeni tereni in strmine ter ne posebno velike hitrosti. Po nekaterih podatkih se pri delu s traktorji v povprečju letno poškoduje okoli 60 — 70 in smrtno ponesreči okoli 30 kmetov, kar je v primerjavi s kmetijsko razvitimi državami in številom traktorjev pri nas zelo veliko in zaskrbljujoče število. Po drugi strani pa je razveseljav podatek, da se v zadnjih letih število nesreč pri delu s kmetijsko mehanizacijo zmanjšuje.

za naše kmetije in za celotno družbo. Stopnja ogroženosti kmetov varnosti je že dosegla takšen obseg, da moramo z organiziranim prizadevanjem doseči zmanjšanje nesreč v zasebnem kmetijstvu. Razvitejše države so pred leti močno znižale število nesreč, pred-

pridobitvijo voznškega dovoljenja za vožnjo s traktorjem in obvezno opremljenost traktorjev, ki prihajajo v promet, z varnostnimi kabinami in loki, po 1. januarju 1986 pa tudi za tiste traktorje, ki so bili že v uporabi pred letom 1984.



Posledice takšnih nesreč se največkrat končajo s hujšimi poškodbami ali celo smrtjo voznika, ko ga traktor pokoplje pod sabo. Varnostna kabina oziroma varnostni lok pa ima osnovni namen preprečiti ravno prevračanje, če že pride do zvrnitve traktorja.

Kmetje, ki so seznanjeni s pomenom varne uporabe kmetijske mehanizacije, ne bo treba prepričevati, naj traktor opremijo z varnostno kabino ali varnostnim lokom. Da bi uresničili zakonsko določilo, po katerem morajo biti vsi traktorji po letu 1985 opremljeni z varnostno kabino ali varnostnim lokom in da bi preprečili nadaljnje naraščanje števila nesreč, morajo organizacije združenih kmetov čimprej pričeti z organiziranimi aktivnostmi za opremljanje traktorjev. Najprej je potrebno seznaniti kmete s potrebnostjo opremljanja traktorjev z varnostnimi kabinami in loki in ugotoviti število posameznih tipov traktorjev, ki jih imajo kmetje, ter se nato povezati s trgovskimi organizacijami, ki se ukvarjajo s prodajo kmetijske mehanizacije oziroma direktno s proizvajalci varnostnih kabin in lokov z namenom, da se jih pravočasno naroči. Hkrati je potrebno določiti oziroma usposobiti tudi servisne delavnice za kmetijsko mehanizacijo, kjer bodo kmetom montirali varnostne kabine in varnostne loke, saj vsi traktorji — predvsem še starejši, nimajo ustreznih konstrukcijskih rešitev za pritrditev kabine ali loka. V primeru večjega naročila pa so pripravljeni izvršiti montažo varnostnih kabin in lokov tudi sa-

mi proizvajalci na območju posameznih zadrug.

V Sloveniji izdelujejo varnostne kabine oziroma varnostne loke naslednje organizacije:

— Integral, Avtoradgona, Gornja Radgona za:

IMT 539, 533, 542, 560 in 558,

FIAT — ŠTORE,

ZETOR 2511, 4911, 5011, 6011, 6945 in 7011,

URSUS 335, 355 in 360,

TORPEDO 4006 in 4606.

— Centrovod, Lenart v Slovenskih goricah za:

STEYR 86, 188, 8 in T 84,

ZETOR 2511, 3511, 4718, 4712 in 4911,

PASQUALI TV 7 30, 402 in 404,

IMT 533, 539, 540 in 560,

DEUTZ D 4006,

UNIVERZAL 445,

URSUS C 335, in C 355.

Kabine izdelujejo v standardni in luksuzni izvedbi ter v obliki ogrodja kabine (loka). Po naročilu delajo tudi varnostne kabine za vse ostale vrste traktorjev.

— Mercator, Agrokombinat Krško varnostne kabine za vse tipe traktorjev TOMO VINKOVIČ TV — BJELOVAR, medtem ko dela varnostne loke tovarna TOMO VINKOVIČ — BJELOVAR sama.

— SGG Tolmin, TOZD Gozdne gradnje in mehanizacija izdeluje specialne varnostne kabine za delo v gozdarstvu za: IMT 560 568, 577 in 578, poleg tega pa tudi varnostne loke z vetrobranom in pločevinasto streho za



traktorje IMT, ZETOR, FIAT ŠTORE, UNIVERZAL, URSUS, SAME in DEUTZ-TORPEDO.

— Komunalno obrtno podjetje Šentjur, pri Celju izdelujejo vse vrste varnostnih lokov za traktorje FIAT ŠTORE. V primeru večjih naročil pa so proizvajalci pripravljeni izdelovati varnostne kabine in loke tudi za ostale manj številne znamke in tipe traktorjev.

Odgovornost in naloge organizacij združenih kmetov za dodatno usposabljanje kmetov za varno uporabo in delo s kmetijsko mehanizacijo so ve-

like. Pri tem bomo uspešnejši, če bomo delovali skupno še z ostalimi, ki s svojo dejavnostjo tudi vplivajo na preprečevanje nesreč, kot so: kmetijsko tehniške komisije pri Zvezi organizacij za tehnično kulturo Slovenije, svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu, Kmetijske izobraževalne organizacije in drugi. Osnovni namen vseh aktivnosti pa mora biti zmanjšanje števila nesreč pri uporabi kmetijske mehanizacije, predvsem še tistih s težjimi posledicami, saj je človek osnovni pogoj in najpomembnejši dejavnik proizvodnega procesa.

PISMO IZ JLA

Naš prispevek stabilizaciji

Ekonomska stabilizacija je v naši družbi že dolgo prisotna, ne le zadnje leto, kar smo sprejeli stabilizacijski program. Tudi vojska kot celota se je vključila v borbo za izboljšanje standarda in življenjskih pogojev. V JLA smo prepričani, da je eden najučinkovitejših ukrepov stalna borba in angažirano delo pri uresničevanju »zelenega plana«.



Tu siliramo krmo za potrebe živilske farme JLA

Prav »zeleni plan« je eden najpomembnejših dejavnikov v načrtovanju dela enote polkovnika Miroslava Liliča, ki smo ga intenzivneje pričeli uresničevati pred dvema letoma.

Sprva z uspehi našega dela nismo bili najbolj zadovoljni. Sklenili pa smo, da moramo tudi vojaki in starešine garnizona JLA v Ribnici kar največ prispevati pri uveljavitvi ekonomske stabilizacije. V lastni režiji smo uredili kmetije oziroma potrebna zemljišča. Danes na modernih kmetijah v okolici Brige in Rajhenaua bojuje deset vojakov nenavadno borbo — uresničuje načrte o vzreji 42.000 kg junetine. Hrane za živali ne kupujemo, ampak jo pridobivamo z lastnim delom. Letno pripravimo okrog 95 ton sena in 90 ton travne silaže.

Na tak način smo v preskrbi vedno bolj neodvisni. Za popestritev in obogatitev naših jedilnikov pa na farmi v bližini Šintrie redimo tudi 120 svinj. Prepričani smo, da bomo načrt — prirajo šest ton svinjine — zanesljivo presegle, zahvaljujoč modernim pogojem dela, pravilni skrbi in prehrani ter izbiri oziroma uporabi najnovejših agrotehničnih odkritij.

Vse to dokazuje, na kak način in da dejansko vojaki sami vedno bolj skrbimo za lastno oskrbo z mesom. Naš primer je pomemben za vso našo skupnost, predvsem pa koristen. Po njem bi se morali zgledovati mnogi in vsi skupaj bi lahko mnogo koristneje izrabili naravne danosti, našo zemljo, katere je še vedno mnogo preveč nekoristno v pušči.

IBRAHIM EMINOVIĆ

1200 novih telefonov v Ribnici

V pripravi na naslednje srednjeročno obdobje razvoja ptt dejavnosti v ljubljanski regiji in v občini Cerknica ter ob ocenjevanju doseženih rezultatov v tekočem srednjeročnem programu razvoja ptt prometa ne le ponavlja, temveč celo povečuje. Ob nizki akumulativni in reprodukcijski sposobnosti PTT postaja tudi vse bolj očitno, da PTT sam, brez širše družbene, podpore ne bo zmogel zagotoviti vseh za investiranje razvoja potrebnih sredstev. Če pa planske naloge tudi v naslednjem srednjeročju ne bodo izpolnjene, bo ptt dejavnost zastala, kar pa bi ob sedanjih potrebah gospodarstva in naše družbe pomenilo nedopustno napako.

Za občino Ribnica je za naslednje srednjeročje predvidena povečava telefonskih kapacitet telefonske centrale v Ribnici za 1200 naročniških telefonskih priključkov, če pa bi v PTT podjetju Ljubljana uspeli zagotoviti za razvoj v naslednjem srednjeročnem obdobju več sredstev, bi ribniško območje do bilo še nove telefonske kapacitete na območju Sodražice in Loškega potoka. Na razgovoru delavcev podjetja s predsedniki občinskih skupščin ljubljanske regije in Cerknice je dobil takimenovani »b« prioritetni razvojni program, ki pa tehta mnogo več sredstev, vso podporo.

Na območju, ki ga s ptt storitvami pokriva Podjetje za ptt promet Ljubljana, živi preko 511.000 prebivalcev. Poštne storitve opravljajo prek 95 poštne enote, to pa pomeni, da pride na eno ptt enoto v povprečju 5323 prebivalcev, kar je nad povprečjem drugih republik.

V telegrafskem prometu je na območju ljubljanske regije in Cerknice vključenih 811 teleks naročnikov, tako da pride na 10.000 prebivalcev v povprečju 14,47 naročnikov. V Jugoslaviji znaša to povprečje 7,5. Na področju telefonije, kjer je povpraševanje največje, znašajo zmogljivosti v telefonskih centralah 124.410 telefonskih priključkov, v telefonski promet pa je vključenih preko 100.000 telefonskih priključkov. Z 19,5 naročniki na 100 prebivalcev je tako ljubljanska regija po številu telefonskih naročnikov na prvem mestu v Sloveniji in v Jugoslaviji. Seveda je gostota telefonskih priključkov po posameznih občinah precej različna. Najvišja je v Centru in v Šiški (20 telefonskih priključkov na 100 prebivalcev), najnižja pa je v Domžalah in v Ribnici, kjer pride na 100 prebivalcev komaj 8 telefonskih priključkov.

Več zahtev kot možnosti

Kljub velikim naporom ptt delavcev, da bi zmanjšali razkorak med zahtevami uporabnikov in možnostmi PTT in smelo zastavljenim planom, pa v Podjetju za ptt promet Ljubljana v zadnjem letu tekočega srednjeročnega programa razvoja ptt dejavnosti 1981-1986 ugotavljajo, da bo ta realiziran komaj 50 odstotno. Tako nizko stopnjo realizacije so povzročile neizpolnjene predpostavke, na katerih je bil zgrajen tekoči srednjeročni razvojni program in sicer: cene ptt storitev v tem obdobju niso rasle v skladu z rastjo drugih cen, cena telefonskega impulza se je na primer v zadnjih štirih letih povečala le za 1,5-krat, medtem ko so se telefonski kabli podražili kar za 6-krat. Cene poštne storitve v povprečju pokrivajo le 70 odstotkov lastne cene, 20 odstotkov od vrednosti telefonskega impulza plačujejo le podpisniki samoupravnega sporazuma o

temeljnih plana, čeprav bi jih morali vsi naročniki, kot je bilo dogovorjeno v okviru območne sis za ptt promet Ljubljana. Tudi v samoupravnem sporazumu zapisana predpostavka, da bo imela ptt dejavnost pri plačevanju prispevka za manj razvite olajšave, se ni uresničila. K nizki realizaciji sedanjega srednjeročnega programa razvoja prispevajo še dolgi dobavni roki proizvajalcev opreme, pomanjkljivi proizvodni programi domače industrije, pomanjkanje telefonskih kablov, drugi bančni krediti in odvisnost od uvoza. Zaradi naštetega bodo v Podjetju za ptt promet Ljubljana ob koncu leta namesto načrtovanih 102 ptt enote imeli le 96, namesto 21 teleks naročnikov na 10.000 prebivalcev le 16 in namesto 23 telefonskih naročnikov na 100 prebivalcev le 21.

Načrt: 28 telefonskih naročnikov na 100 prebivalcev v regiji

V Podjetju za ptt promet Ljubljana so že pripravili osnutek samoupravnega sporazuma o temeljnih srednjeročnega plana razvoja ptt dejavnosti za obdobje 1986-1990, ki ga je na svoji zadnji skupščini v maju sprejela tudi območna sis za ptt promet Ljubljana.

Razvojni program je finančno ocenjen na 12 milijonov dinarjev, odprto pa ostaja vprašanje, kako zagotoviti toliko sredstev za načrtovane objekte in za nerealizirane naloge, ki so jih morali iz prejšnjega prenesti v naslednji srednjeročni plan. V osnutku so si začetali, da bodo v poštne dejavnosti povečali dostopnost uporabnikom in izboljšali kvaliteto poštne storitve. V telegrafiji načrtujejo povečanje zmogljivosti za 2000 priključkov, s čimer bi dosegli že v tekočem srednjeročju načrtovanih 21 teleks naročnikov na 10.000 prebivalcev. V telefoniji pa načrtujejo prehod na novo tehnologijo in uvajanje digitalnih telekomunikacijskih sistemov, kar bi omogočilo nekatere nove storitve. Do leta 1990 želijo v centralah na območju PTT podjetja Ljubljana zagotoviti 47.000 novih telefonskih priključkov, kar bi za območje ljubljanske regije pomenilo 28 naročnikov na 100 prebivalcev.

Da bi zastavljeno tudi dosegli, bodo morale biti izpolnjene predpostavke iz tekočega srednjeročnega razvojnega obdobja, ki so jih še dopolnili. Doseči bi morali postopno ekonomizacijo cen poštne storitve, izenačitev ptt de-

javnosti z drugimi dejavnostmi družbenega pomena, najti dodatni sistemski vir za financiranje gradnje novega glavnega poštnega centra v Ljubljani in doseči, da bi ptt dejavnost v okvirih možnosti do bila v planskih dokumentih družbenopolitičnih skupnosti prednostno mesto.

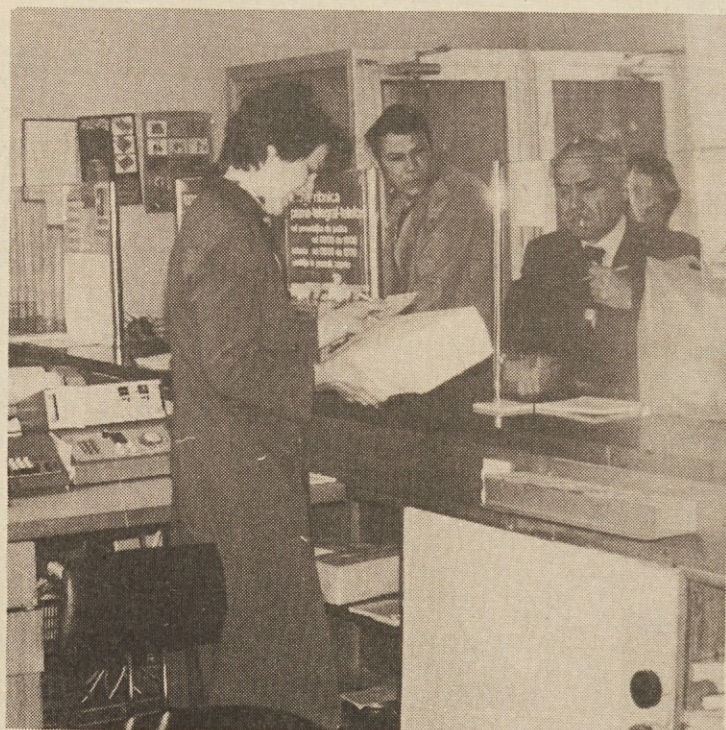
In kako v naši občini?

Če ne bodo uspeli zagotoviti vseh načrtovanih sredstev, bodo v Podjetju za ptt promet Ljubljana planske naloge uresničevali v več prioritetah. Prednostno bodo sredstva usmerjali v investicije skupnega slovenskega pomena, ker odpravljajo ozka grla v poštne, telegrafski in telefonski promet Slovenije. Pred investicijami regionalnega pomena bodo imeli prednost objekti, prenešeni iz prejšnjega srednjeročja. Investicije regionalnega pomena so razvrščene v dve prioriteti. Za občino Ribnica bo prednostna povečava kapacitet telefonske centrale v Ribnici, izgradnja telefonskega omrežja in ustreznih povezav, ki jih poveča zahteva. Izdelana je že študija za povečano telefonske centrale v Ribnici, na osnovi katere je ugotovljeno, da je to centralno možno povečati za največ 1200 telefonskih priključkov. Če bodo sredstva združenega dela kmalu zagotovljena,

bodo krajanje nove telefone dobili še letos oziroma v začetku prihodnjega leta. Če tega ne bo, jih bo PTT podjetje Ljubljana z lastnimi sredstvi lahko zagotovilo šele leta 1987. V drugo prioriteto, ki pa bi prišla v poštev le, če bi z dodatnimi napori uspeli zagotoviti več sredstev (prosta sredstva gospodarstva, ugodni domači in mednarodni krediti, več sredstev uporabnikov, krajevni skupnosti, pospešeno povečevanje cene telefonskega impulza) so uvrščene nove ptt kapacitete na območju Sodražice in Loškega potoka. Na razgovoru med predstavniki občine in PTT je predlagana prioriteta dobila vso podporo s pripombo, da je potrebno zagotoviti večjo kapaciteto telefonske centrale v Ribnici kot je predvideno. Pripomba je bila že upoštevana, saj bo centrala razširjena za 1200 naročniških telefonskih priključkov in ne za prvotno načrtovanih 600. Med aktivnostmi v zvezi s ptt dejavnostjo, ki se trenutno odvijajo na območju občine Ribnica, velja omeniti še gradnjo telefonskega omrežja, ki se je pravkar pričela v Dolenji vasi in ki bo omogočila okrog 200 novih telefonskih priključkov. Sredstva za gradnjo tega omrežja je kot kredit PTT podjetju Ljubljana zagotovila delovna organizacija Riko. Krajanje bodo nove telefone dobili še letos.

Prav tako je bil letos sklenjen sporazum s krajevno skupnostjo Velike Poljane za gradnjo omrežja, ki bo omogočilo 43 novih telefonskih priključkov. Omrežje bo zgrajeno letos, novi telefoni, ki bodo zaradi pomanjkanja priključkov v telefonski centrali v Ribnici vezani na telefonsko centralo v Velikih Laščah, pa bodo priključeni drugo leto.

Breda Malenšek



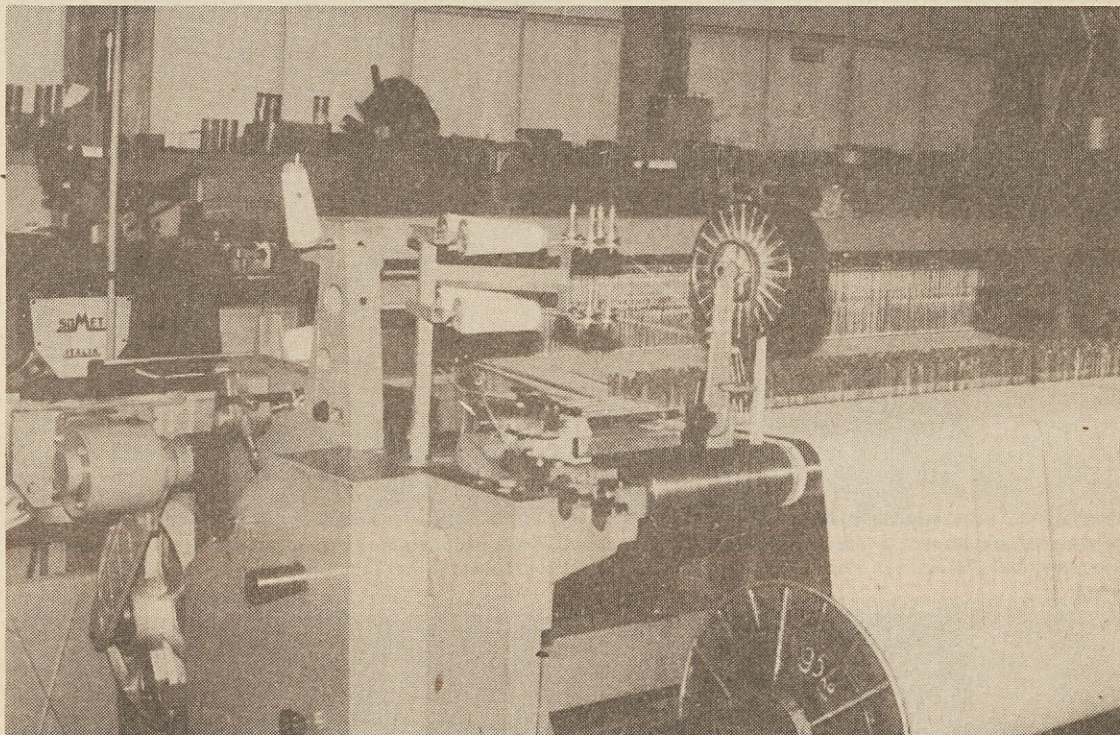
Ne podcenjevati doseženo

Na pravkar minuli letni programski konferenci smo v Ribnici ocenili razmere v družbenopolitični skupnosti ter sprejeli programske usmeritve za prihodnje obdobje. Analize poslovanja kažejo, da je gospodarstvo v Ribnici v lanskem letu doseglo večino ciljev ekonomske politike, predvsem nekatere najpomembnejše. Dosežena je bila planirana 4%-na rast proizvodnje, izvoz blaga in storitev na konvertibilno področje je presegel planirano vrednost 20%, vrednost izvoza iz leta 1983 pa je presežena celo za 40%. Skupen izvoz je tako v letu 1984 znašal 28 milijonov dolarjev, od tega na konvertibilno področje več kakor 10 milijonov dolarjev. S tem je izvoz petkratno presegel vrednost uvoza.

Nadaljnja pomembna stabilizacijska politika je bila usmeritev v tak izvoz, ki je dohodkovno zanimiv. Ocenjujemo, da je tudi ta cilj dosežen, saj so prav tiste organizacije združenega dela, ki najbolj povečujejo izvoz, dosegle tudi veliko rast dohodka in akumulacije. Rast dohodka je bila v letu 1984 sicer pod republiškim povprečjem, vendar je 30%-na nominalna rast še vedno večja od statistično ugotovljene stopnje rasti življenjskih stroškov in cen industrijskih proizvodov, kar, pomeni, da se je družbeni proizvod realno povečal za več kot 3%. Posebno pozitivno je dejstvo, da ni nobena organizacija združenega dela poslovala z izgubo in da so največjo rast dohodka in akumulacije izkazale tiste organizacije ZD, ki so imele v letu 1983 skromnejše rezultate ali pa so bile celo na meji rentabilnosti.

Več novih delovnih mest

Zaradi relativno majhnega števila delovnih mest v gospodarstvu naše občine in nizke starostne strukture zaposlenih, ki je posledica zapoznelega razvoja industrije v naši občini, predstavlja nezaposlenost stalno nevarnost za naše



družbenoekonomske odnose. Odpiranje novih delovnih mest je torej permanentna nujnost v razvoju in usmeritvi. V letu 1984 smo načrtovali 5% rast števila zaposlenih, kar je visoko nad republiškim povprečjem, kljub temu pa je stopnja presežena, saj se je število zaposlenih povečalo okrog 5%.

Spričo iztrošenosti in zastarelosti proizvodnih naprav ter nujnosti odpiranja novih delovnih mest smo gospodarskim investicijam, posebno investicijam v opremo, dali velik poudarek. Ugotavljamo, da je bila v letu 1984 izredno velika investicijska aktivnost naših gospodarskih organizacij, saj so investicijska vlaganja v proizvodnjo znašala kar 115 milijard S din. Investicijska dela so potekala brez večjih zamud, saj so že aktivirane naložbe v delovni organizaciji ITPP, Eurotransu, do končana je nova žaga na Inlesu, končujejo pa se tudi investicije nove proizvodne kapacitete Rika. Pripravljeni so tudi investicijski elaborati za posodobitev in razširitev proizvodnih zmogljivosti v Suknu TOZD Jurjevica, Donitu Sodražica in v obratu Pletenine v Sodražici.

Za kvalitetne premike v gospodarjenju

Investicije v negospodarstvu so bile manjše, saj smo v letu 1984 izvajali

samo investicije iz programa samopriskupka. Seveda ob vseh ugodnih rezultatih obstajajo tudi slabosti, ki so spremljale uspehe gospodarstva. Pred temi slabostmi si ne smemo zatiskati oči. Rast proizvodnje, še bolj pa rast dohodka ter njegovih elementov, je v največji meri posledica ekstenzivne rasti števila zaposlenih, rasti cen ter razvrednotenja dinarja. Mnogo premalo pa je bilo evidentnih rezultatov v kvalitativnih premikih načina gospodarjenja, ki bi imeli za posledico preko večje produktivnosti in ekonomičnosti višji nivo proizvodnje. Posebno skromni so rezultati ukrepov za povečanje proizvodnje v zasebnem sektorju, to je v kmetijstvu in obrti. Politika delitve dohodka, ki je v preteklih letih pa tudi v prvi polovici leta 1984 imela za cilj rast akumulacije in jačanje finančne moči organizacij združenega dela, se je v drugi polovici leta začela spreminjati, tako da je rast osebnih dohodkov začela presegati rast dohodka v škodo akumulacije. Na področju kadrovske politike kot izredno pomembne sestavine stabilizacijskih programov nismo dosegli premikov. To področje je vse preveč prepuščeno stihiji, kar se konkretno najbolj vidi v neskladju razpoložljive delovne sile in potreb združenega dela.

Vse subjektivne sile, predvsem pa Zveza komunistov, se bodo v prihodnje morale bolj angažirati za odpravljanje navedenih slabosti. Še nadalje se moramo striktno zavzemati za uresničevanje dolgoročnega programa gospodarske stabilizacije, pri čemer moramo posebno pozornost nameniti uresničevanju resolucije, pripravi planskih dokumentov ter programov gospodarske stabilizacije v občini Rib-

nica. Menimo, da bomo z doslednim uresničevanjem programa gospodarske stabilizacije v občini največ pripomogli k stabilizaciji razmer ne samo v občini, pač pa tudi v širši družbenopolitični skupnosti.

Program poznati in izvajati

Skučaj z vsemi subjektivnimi silami se moramo boriti za preseganje stanja in sprememb v miselnosti, da nimamo pripravljene strategije za izhod iz sedanjih težav. Imamo namreč povsem jasen program ekonomske stabilizacije in tudi konkretne rešitve, zapisane v tem programu, vendar žal vse premalo program ekonomske stabilizacije poznamo, še manj pa ga v praksi uresničujemo. Prisotni so odpori, izigravanja, nezaupanje in nepoznavanje programa ekonomske stabilizacije. Toda moramo ugotoviti, da smo ne samo v občini Ribnica, pač pa tudi v širši družbenopolitični skupnosti dosegli določene rezultate, ki jih vse prepogosto podcenjujemo. Zavedati se moramo, da samo ugotavljanje težav in jadikovanje ne bo spremenilo obstoječega stanja.

Ne nazadnje so tudi doseženi rezultati v občini Ribnica, ki so stvaren odraz dobrega dela delovnih ljudi, vzpodbuda za še smelejše načrtovanje gospodarske rasti, preusmeritve proizvodnje in izvoza. Še nadalje moramo krepiti učinkovitost gospodarjenja ter akumulacijsko sposobnost naših delovnih organizacij. To je tudi pogoj za boljše osebne dohodke oziroma večji standard delovnih ljudi in občanov.

B. J.

11. srečanje pevskih zborov

Kdor



Pevsko srečanje navadno prično in zažele pevcem in gostom prijetno počutje v Lončariji najmlajši pevci iz podružnične celodnevne šole Dolenja vas. Prijetno jih je poslušati, saj so najmlajši dobra garancija za ohranjanje pevske tradicije v naših krajih.



Nonet Vitra iz Ribnice pomeni na področju naše pevske kulture izjemen pojav. Pod umetniškim vodstvom prof. Kogovškove je zbor dosegel izredne uspehe, kvaliteta pa je na ravni profesionalnega dosežka. Lani je nonet prejel Urbanovo nagrado, ob desetletnici pa so izdali tudi kaseto.



Kvartet Inles je poleg okteta Donit edina pevska skupina v organizaciji združenega dela. Nekaj let deluje in pogosto nastopa. Sicer pa njegovi člani pojo tudi v drugih zborih.



Eden najstarejših zborov je PZ Potočan iz Loškega potoka. Letos so se po dveh letih ponovno udeležili srečanja, potem ko so prebrodili manjšo krizo. Od lanskega leta se je zbor precej pomladil in na novo organiziral, pojejo pa iz čiste lju bezni do pesmi, iz dobre volje, so dejali.

Kdo bi si mislil pred deseti leti, konec aprila 1975. leta, da bo v počastitev dneva osvobodilne fronte zbranih šest ali sedem pevskih zborov iz ribniške občine preraslo v tradicionalno pevsko manifestacijo! In prav to se je zgodilo organizatorju, kulturno umetniškemu društvu Franca Zbašnik iz Dolenje vasi. Dobrega pol leta stari dvorani, DC 16 imenovani, so tedaj hoteli pač dati čim več dejavnosti, kulturni hram napolniti s čim bolj bogato vsebino. Že prvo leto je preseñetljiv obisk prireditve potrdil zelo tiha razmišljanja, da so ljudje preprosto potrebni podobnih, tudi glasbenih prireditev.

In potem so si prireditve sledile iz leta v leto. Revija pevskih zborov se je čez nekaj let preimenovala v srečanje pevskih zborov iz ribniške in kočevske občine. Zbori so se srečevali najprej v aprilu, potem pa vedno v maju in prepevali pomembnim jubilejem naše preteklosti, delavskemu prazniku, obletnicam osvoboditve, predvsem pa ljudem, ki so jih vedno prišli radi poslušat. Nekajkrat je organizator popestril srečanje z modno revijo ali z nastopom folklorne skupine in letos še z nastopom sodraskih tamburašev. Predvsem pa je bilo petje naših pevcev vedno najprej posvečeno pesmi sami, kulturi, slovenski besedi. Pevce in njihove poslušalce že dolga leta druži spoznanje, da pesem

poje, ne misli slabo

povezuje, razveseljuje, plemeniti duha, pa tudi spoznanje, da kdor poje, ne misli slabo.

Leto za letom prihajajo v Dolenjo vas pevci iz Ribnice, Sodražice, Slemen, Loškega potoka, Kočevja. V tem času so se pojavili nekateri novi zbori — oktet Donit, mladinski zbor Sodražica, kvarteta Vre in Inles, mešani zbor KUD Gallus Ribnica, nekateri pa so prenehali peti — oktet KUD dr. Ivan Prijatelj Zapotok, oktet Lovci Sodražica, kvartet Vre, moški zbor Ribnica. Zadnja leta se kljub mnogim težavam dobiva v Dolenji vasi na skupnem nastopu devet do enajst pevskih zborov, kar da na koncu čudovit združen pevski zbor blizu dvestotih pevcev.

Že na začetku je obveljal dogovor, da zbori na srečanjih v Dolenji vasi ne tekmujejo, ampak preprosto pojejo, kakor kdo zmore. Cilj je pesem, sproščeno, od srca zapeta, pesem, ki naj bi nas spodbujala, nam krepila voljo in duha. Na letošnjem enajstem srečanju 18. maja so pevci peli še s toliko večjim zanosom in ponosom, saj so peli v času, ko je ves svobodoljubni svet praznoval 40-letnico konca druge svetovne vojne. Peli in zapeli so predvsem o svobodi naše domovine in človekovi svobodi še posebej, tudi zaradi tega, ker sta tudi še danes v velikem delu sveta tako človek kot njegova dejanska svoboda nenehno ogrožena, na meji razdejanja in splošne uničenja.

V današnjih časih, ki človekovim duhovnim vrednotam niso najbolj naklonjeni, je s poustvarjanjem na kulturnem področju pogosto težko. Sodobna tehnika, nenehno pehanje posameznika in celotne družbe za boljšim kosom kruha, boj z inflacijo in stagnacijo za stabilizacijo jemlje človeku moči in čas.

In vendar še prepevamo! Vednoveč ljudi je, ki čutijo globoko notranjo potrebo



Pevski zbor Lončar Dolenja vas predstavlja skupaj z nekaterimi drugimi zbori v občini temelj pevske tradicije. Deluje že blizu 35 let, za njim pa so že mnogi uspešni nastopi tudi izven krajevnih meja. Desetkrat so se Lončarji udeležili tudi šentviškega pevskega tabora.



Med najaktivnejšimi kulturnimi društvi v občini je prosvetno društvo Slemen, posebno na dramskem in pevskem področju. Pevski zbor Slemen je pred leti prejel občinsko Urbanovo nagrado, slemenska dramska sekcija pa je za dolgoletno aktivno delo prejela letošnje občinsko srebrno priznanje Osvobodilne fronte.



Lepe uspehe na domačih odrih in tudi v širšem slovenskem kulturnem prostoru ter v zamejstvu med Koroškimi Slovenci dosega oktet Donit iz Sodražice. Kvaliteta njegovega petja se že približuje profesionalnosti.



Posebej drag in toplo pozdravljen gost na letošnjem srečanju je bil tamburaški orkester iz Sodražice, katerega od ustanovitve pred nekaj leti vodi Janez Lesar. Strune so prijetno zazvenele ter se s pesmijo spojile v prijetno, poživljajočo melo dijo.

po petju in po drugih oblikah kulturnega ustvarjanja in poustvarjanja. To dokazuje, da stroj vsega človeškega v ljudeh še ni premagal in da se kljub vsemu vedno odločneje nagibamo k temeljitejši humanizaciji družbe, odnosov v njej, k humanizaciji dela v celoti.

Na enajstem srečanju pevskih zborov so nastopili: pevski zbor osnovne šole Dolenja vas (vodi Sonja Pogorelec), kvartet Inles Ribnica (vodi Lojze Ozvald), PZ Potočan Loški potok (vodi Jože Modic) nonet Vitra Ribnica (vodi prof. Bernarda Kogovšek), oktet Donit Sodražica (vodi Tone Lovrenčič), PZ Lončar Dolenja vas (vodi Tone Petek), PZ Semena (vodi Lojze Ozvald), PZ Svoboda Kočevje (vodi Peter Klun, mešani PZ KUD Gallus Ribnica (vodi prof. B. Kogovšek), folklorna skupina Dolenja vas (vodi Cveto Križ) in tamburaški orkester Sodražica (vodi Janez Lesar).

Vsakoletno pevsko srečanje dokazuje, da pesem v nas še ni zamrla, da še ni zamrlo v nas vse lepo, človeško. Veličastno je izzvenel zaključni skupni nastop 170-članskega mešanega pevskega zbora s pesmijo, posvečeno borbi, delu in svobodi. Kakor nas je pesem vedno doslej navdihovala in spodbujala, naj bosta pesem in petje tudi v prihodnje vsem spodbuda, naj bosta naša svitanica in vodnica.

Tekst: F. Grivec
Foto: Uroš Bregar

Kdor poje ne misli slabo



Tretjič je sodeloval na dolenjevaškem srečanju mešani pevski zbor KUD Gallus iz Ribnice. V treh letih je bil dosežen izreden napredek zbora, kar je porok za obstoj in še hitrejši razvoj zborovskega petja v našem občinskem središču. Zbor vodi od ustanovitve prof. Kogovškova.



Pevski zbor delavsko prosvetnega društva Svoboda Kočevje nadaljuje bogato pevsko tradicijo mesta ob Rinži. Pevci iz Kočevja so se doslej udeležili skoro večine srečanj v Dolenji vasi, prav na teh srečanjih pa so se med zbori iz obeh občin in predvsem pevci stkale mnoge prijateljske vezi.



Vedno zanimiv je nastop folklorne skupine KUD France Zbašnik Dolenja vas, za katero je tudi že blizu deset let uspešnega delovanja. Posebna vrednost te skupine je v ohranjanju pristnih ljudskih plesov iz našega širšega okolja, zapisanih in zaplesanih, kakor so jih plesali v preteklosti. Skupino vodi in vneta zbira ter ohranja domače plesno izročilo Cveto Križ.

Tokratno Delegatsko Rešeto namenjam objaviti dveh pomembnih dokumentov, ki ju je skupščina občine po poprejšnji javni obravnavi sprejela na zasedanju zborov 25. in 26. aprila 1985. Gre za poročilo o izvajanju resolucije o politiki družbenega in gospodarskega razvoja občine Ribnica v letu 1984 ter program dejavnosti za izvajanje resolucije o politiki družbenega in gospodarskega razvoja občine v letu 1985.

Za vse delegate, pravzaprav za vse delovne ljudi in občane naše občine je pomembno, da poznajo naše razvojne dokumente, tako poročilo o lanskem našem obnašanju, delu in uspehih kot operativni načrt letošnjega uresničevanja začrtanega razvoja. Teče zadnje leto sedanega srednjeročnega obdobja, v katerem moramo pripraviti vse potrebne razvojne dokumente za naslednje srednjeročje 1986-90 tako na nivoju občine kot v vseh temeljnih nosilcih planiranja — temeljnih organizacijah združenega dela, krajevnih skupnostih, interesnih

skupnostih. Naše razvojne načrte za prihodnjih pet let bomo morali snovati ne na osnovi želja in potreb, pač pa na osnovi možnega, to pa lahko temelji le na doslej doseženem. Če pravimo, da smo sedanji srednjeročni načrt kolikor toliko realno zastavili in uspešno izvajali, načrtovanje prihodnosti ne bo tako nemogoče. Biti in ostati pa moramo realisti, na stvarnih, trdnih tleh in ne se uspraviti z nekdajnimi uspehi. Predvsem pa bomo morali v naslednjem obdobju posebno skrb posvetiti tistim področjem in dejavnostim, pri katerih smo doslej šibkejši — konvertibilni izvoz, kmetijstvo, drobno gospodarstvo, verjetno v proizvodnji kvaliteta, pa v marsičem na področju družbenih dejavnosti.

Čeprav sta tu objavljena dokumenta v skupščini že sprejeta, je njuna vrednost trajnejša in ju velja ne le prebrati, ampak tudi shraniti. Nanju se bomo v tem letu in še kdaj kasneje v naših razmišljanjih in razpravah gotovo še pogosto vračali.

Poročilo o izvajanju resolucije o politiki družbenega in gospodarskega razvoja občine Ribnica v letu 1984

Resolucija o politiki družbenega in gospodarskega razvoja občine Ribnica v letu 1984 je opredelila naslednje osnovne cilje:

1. Povečati proizvodnjo in nadomestiti njen izpad v lesno predelovalni industriji ter v nekaterih vejah kovinsko predelovalno industrijo, v kmetijstvu in drobnem gospodarstvu iz leta 1983.

2. Povečati obseg izvoza blaga in storitev na konvertibilno področje in s tem povečati delež celotnega prihodka, ki bo ustvarjen s prodajo na zunanjih trgih.

3. Popestriti rast realnega družbenega proizvoda s hitrejšo rastjo gospodarske aktivnosti predvsem v tistih dejavnostih, ki razpolagajo z največ prednosti (lesno-predelovalna industrija) in upoštevajoč specifično gospodarsko strukturo občine s premajhnim deležem primarnih in terciarnih dejavnosti ter obrti, brti.

4. Še povečati reproduktivno in plačilno sposobnost gospodarskih organizacij združene dela s krepitvijo njihove vloge in položaja pri usmerjanju delitve celotnega prihodka in dohodka s posebnim poudarkom na zmanjševanju materialnih stroškov na enoto proizvodnje ter s takšnim usmerjanjem porabe, ki bo zagotavljala zaostajanje vseh oblik porabe za nominalno rastjo dohodka.

5. Povečati zaposlenost oziroma zmanjševati nezaposlenost s poudarkom na produktivnem zaposlovanju.

6. Ohraniti dosežene ravni osebnega in družbenega standarda s povečano produktivnostjo in proizvodnjo.

Preteklo leto kot prvo leto izvajanja stabilizacijskih programov v delovnih organizacijah, občinah in širših družbenopolitičnih skupnostih vsekakor ni prineslo takih premikov, kot smo želeli. Pri tem zlasti mislim na izvajanje antiinflacijskega programa kot najpomembnejšega sestavnega dela programa dolgoročne stabilizacije jugoslovanskega gospodarstva. Načrtovano zniževanje stopnje inflacije se ni izpolnilo. Nasprotno — inflacija se je v drugi polovici preteklega leta (pa tudi v prvih mesecih leta 1985) še okrepila. Prav inflacija in temu ustreznost cen na jugoslovanskem tržišču je tisti splošen pogoj gospodarjenja, ki je imel na dogajanja in odlike od načrtovanih materialnih okvirov razvoja naše občine najpomembnejši vpliv.

Kljub nedvomnim negativnim vplivom inflacije na izvajanje stabilizacijske naravnane ekonomske politike, ki smo jo opredelili z resolucijo o ekonomski politiki občine Ribnica v letu 1984, je danes še povsem jasno, da smo v občini vendar dosegli veliko, če že ne večino ciljev, čeprav so bili ti cilji postavljeni dokaj optimistično in ambiciozno, saj so mnogi sumili v njihovo realnost in dosegljivost. Cilji in naloge ekonomske politike v letu 1984, ki jih ocenjujemo kot dosežene, so predvsem naslednji:

PRVI KLJUČNI CILJ: Povečanje fizičnega obsega proizvodnje

Planirali smo 4% rast fizičnega obsega industrijske proizvodnje, statistični podatki pa govorijo zaradi nekaterih nejasnosti v metodologiji obračunavanja o 3,2% rasti fizičnega obsega proizvodnje. Ocenjujemo pa, da je dejanska rast fizičnega obsega dosegla plan. Ob tem se je najbolj povečala proizvodnja v posameznih TOZD INLES ter nekaterih vejah kovinske industrije, torej tako, kot smo zapisali v resoluciji. Plani proizvodnje in fizičnega obsega storitev so bili doseženi in preseženi tudi v drugih pomembnejših panogah gospodarstva, kot so družbeni sektor gozdarstva in avtoprevoznitvo.

DRUGI KLJUČNI CILJ: Povečati izvoz na konvertibilno področje

Resolucija je predvidela 18% povečanje izvoza, pri čemer naj bi najbolj povečali izvoz Donit, ITPP in RIKO, ki v letu 1983 niso dosegli planirane rasti izvoza na konvertibilno področje. Dejansko je izvoz porastel v primerjavi s preteklim letom za 38,4%, torej smo planirani konvertibilni izvoz presegli za 20%. Pri tem je RIKO povečal izvoz za 70%, Donit pa celo 100%. Pomembno se je povečal tudi izvoz proizvodov domače obrti oziroma suhe robe, saj je KZ Ribnica v letu 1984 povečala svoj izvoz od 1,6 milijona din na preko 8 milijonov dinarjev (po tečaju US\$ 124 din), kar je tudi pomembna resolucijska opredelitev. Istočasno pa ugotavljamo, da se je zmanjšala vrednost izvoza gozdnih sortimentov (TOZD Jelenov žleb in TOK) na manj kot 6 milijonov dinarjev oz. za preko 20%, kar smo tudi opredelili kot resolucijsko nalogo.

TRETJI KLJUČNI CILJ: Povečati realni družbeni proizvod

Resolucija predvideva rast realnega družbenega proizvoda za 3,5%. Ob dejstvu, da se je dohodek našega gospodarstva povečal za 63% in ob upoštevanju povečanja cen industrijskih proizvodov, ki je znašalo okoli 60%, ugotavljamo, da smo tudi opredelitev o 3,5% povečanju realnega družbenega dohodka v veliki meri realizirali, čeprav tega cilja verjetno nismo v celoti dosegli, zlasti tudi zaradi slabših rezultatov v zasebnem sektorju (kmetijstvo, obrt).

ČETRTI KLJUČNI CILJ: Povečanje zaposlenosti

Resolucija predvideva 3% rast števila zaposlenih v gospodarstvu in ničelno rast zaposlenih v negospodarstvu, dejansko pa so je število zaposlenih v gospodarstvu povečalo skoraj za 6%, v negospodarstvu pa za 4%. S tem smo dosegli resolucijsko opredelitev, da se ne sme povečati problem nezaposlenosti, oziroma da se mora nezaposlenost celo zmanjšati (dopolnitev resolucije na predlog občinske konference ZMS).

PETI KLJUČNI CILJ: Ohraniti doseženo raven osebnega in družbenega standarda

Povprečni čisti OD v gospodarstvu so se v letu 1984 povečali za 55%, skupaj s sredstvi za skupno porabo pa s koraj za 60% v negospodarstvu so povprečni osebni dohodki porasli (vključno s sredstvi za vskladitev OD za leto 1983) celo za 58%. S tem je bila rast osebnih dohodkov v republiki presežena. Če upoštevamo, da je rast življenjskih stroškov znašala nekaj manj kot 53%, potem lahko ugotovimo, da smo večleten trend padanja realnih osebnih dohodkov v gospodarstvu, zlasti pa v družbenih službah, v letu 1984 zaustavili, kar pomeni, da smo v globalu tudi ta cilj ekonomske politike dosegli.

Ostale opredelitve resolucije o ekonomski politiki v letu 1984, ki so bile dosežene:

Investicijska dejavnost

Plan gospodarskih in proizvodnih investicij je bil za leto 1984 postavljen izredno ambiciozno, visoko, zlasti če upoštevamo objektivno neugodne splošne pogoje za investiranje kot so: Problem nelikvidnosti, administrativni predpisi, ki delujejo restriktivno na investicije, težave pri uvozu opreme itd.

Zaradi tega je veliko bolj razveseljivo, da je bila večina planiranih investicij realiziranih in uspešno zaključenih kot so: emalirnica ITPP, povečanje voznega parka in mehanična delavnica Eurotrans, žaga Inles, proizvodne kapacitete RIKO. Karakteristično pa je, da niso bile realizirane investicije v tistih TOZD oziroma obratih, pri katerih ima delovna organizacija sedež izven občine kot so: Tekstilna tovarna Sukno, Donit in zlasti Pletenina Ljubljana.

Na področju **stanovanjskega gospodarstva** je bil dograjen in vseljen načrtovan 29-stanovanjski objekt v Ribnici, začela pa se je tudi gradnja 25-stanovanjskega objekta, ki bo dograjen in vseljen v letu 1985, s čimer bomo petletni plan družbene stanovanjske gradnje v Ribnici izpolnili.

Na področju **negospodarskih investicij** smo izvajali samo investicije iz programa krajevnega samopriskpeva 1983-1988. Tako je bil dograjen in aktiviran prizidek vrtca v Ribnici, začela pa se je tudi gradnja vrtca v Sodražici.

Zaostajanje rasti sredstev za skupno in splošno porabo za rastjo dohodka v gospodarstvu

Zaključni računi občinskega proračuna in samoupravnih interesnih skupnosti so pokazali, da so ob 63% rasti dohodka sredstva za skupno in splošno porabo na nivoju občine porasle le za 47%, kar celo presega resolucijsko začrtano 20% zaostajanje. Tako zaostajanje je povzročilo, da smo v prvi polovici leta občutno zmanjšali prispevne stopnje, ki so bile nekaj časa najnižje v republiki. V drugi polovici leta smo spričo nevzdržnih materialnih pogojev delovanja nekaterih družbenih dejavnosti morali prispevno stopnjo nekoliko povečati, vendar je povprečna prispevna stopnja v letu 1984 bila še vedno za okoli 10% nižja od prispevne stopnje v prejšnjih letih. Z diferenciranim povečanjem prispevnih stopenj smo tudi uspeli rešiti vprašanje financiranja prioritarnih dejavnosti,

predvsem socialnega skrbstva in osnovnega šolstva, pri katerih se je poraba povečala za 60%.

Cepprav ugotavljamo, da je vrsta najpomembnejša ciljev ekonomske politike v letu 1984 realizirana, moramo vendar opozoriti na nekatere cilje oziroma naloge, ki niso bili realizirane ali pa so bile realizirane nepopolno in nedosledno. Te naloge so predvsem naslednje:

1. Povečanje proizvodnje v kmetijstvu in drobnem gospodarstvu

Cepprav se je odkup mleka kot najpomembnejšega tržnega viška našega kmetijstva v letu 1984 zelo približal načrtovanemu odkupu 3,9 milijona litrov, odkup telet in klavnega goveda pa se je v primerjavi z letom 1983 celo precej povečal, ocenjujemo, da planirana kmetijska proizvodnja ni dosežena. Povečan odkup goveje živine torej ni posledica povečane proizvodnje, ampak zmanjšanje stalaža. To zmanjšanje po naši oceni sicer ni takšno, da bi ogrozilo proizvodnjo oziroma reprodukcijo naše živinoreje v bodoče, vsekakor pa dejstvo izstopajo kot močna negativna tendenca v našem gospodarstvu. Ukrepi za pospeševanje kmetijstva v občini kot so: jačanje sklada za pospeševanje pridelovanja hrane (ki po svojem obsegu že dosega celotne davke in prispevke, to je obremenitve kmetijstva), komunalna in socialna politika itd. niso dovolj učinkoviti spričo drugih splošnih faktorjev, ki destimulirajo visoko produktivno tržno usmerjeno kmetijsko proizvodnjo.

Posebna situacija je v drobnem gospodarstvu naše občine, kjer tudi nismo zabeležili pomembnejših premikov v smislu rasti zaposlenih, večje proizvodnje in boljše povezovanja z industrijo oziroma z združenim delom.

2. Povečati rast fizičnega obsega proizvodnje in družbenega proizvoda

Relativno visoka rast fizičnega obsega proizvodnje in nominalnega dohodka ter njegovih elementov je v prvi vrsti in v največji meri posledica ekstenzivnega povečevanja števila zaposlenih, rasti cen ter razvrednotenja domače valute. Mnogo premalo je bilo ukrepov in evidentnih rezultatov na področju gospodarske rasti v občini, ki bi temeljili na kvalitetnih premikih v načinu gospodarjenja (večja produktivnost in ekonomičnost). Dejstvo je, da se globalno produktivnost v gospodarstvu naše občine ni povečalo pa tudi na področju ekonomičnosti, to je cenejše in racionalnejše izrabe repromateriala in drugih proizvodnih faktorjev so pozitivni premiki vidni samo v nekaterih TOZD in na nekaterih področjih.

3. Povečati reproductivno in plačilno sposobnost gospodarskih organizacij

V letu 1984 smo v primerjavi s preteklim letom dosegli znatno izboljšanje osnovnih rezultatov posameznih TOZD, kakor: INLES TOZD Loški potok, Žičnica oziroma Riko, TOZD ZPO, itd.. V celoti pa vendar ugotavljamo zmanjšanje tako likvidnostne kot reproductivne sposobnosti našega gospodarstva. Spričo velikih investicijskih vlaganj v osnovna sredstva ter izjemno visokih poslovnih rezultatov (akumulativnosti) delovne organizacije RIKO v letu 1983

očitno ni bilo realno pričakovati v letu 1984 nadaljnje izboljšanje teh elementov gospodarske uspešnosti in je bila v tem pogledu resolucija formulirana preveč optimistično, zlasti ker so proti koncu leta začele rasti tudi zaloge gotovih izdelkov. Velja pa poudariti, da je bila v letu 1984 akumulativna in reproductivna sposobnost našega gospodarstva še vedno visoko nad republiškim povprečjem.

4. Kadrovska politika

Ocenjujemo, da tudi na področju kadrovske politike kot izredno pomembne sestavine stabilizacijskih programov gospodarstva nismo dosegli zelenih premikov. To področje je še naprej prepuščeno stihiji, ki se vidi v strukturnem neskladju razpoložljive delovne sile. To neskladje povzroča po eni strani pojav nezaposlenosti, ki se v letu 1984 ni bistveno zmanjšala, ter nepokrite potrebe gospodarstva po kvalificirani delovni sili in strokovnjakih na drugi strani. Ocenjujemo, da je vključevanje neustreznih profilov v delovne procese (pretežno ne-kvalificirani delavci) tudi eden od pomembnih dogočenih razlogov za prepočasno uveljavljanje kvalitetnih premikov v tehnologiji in načinu gospodarjenja nasploh.

5. Stanovanjsko komunalna dejavnost

Na področju stanovanjskega, komunalnega gospodarstva in urbanizma imamo očutna odstopanja od reproductivnih opredelitev. Cepprav smo se s sprejemom resolucije dogovorili, da bo prišlo v letu 1984 do bistvenega prestrukturiranja sredstev, namenjenih za stanovanjsko in komunalno sfero, se to dejansko ni realiziralo. V strukturi porabe teh sredstev je tudi v letu 1984 imelo največjo težo cestno gospodarstvo in asfaltiranje, saj ocenjujemo, da je bilo za te namene porabljenih okoli 160 milijonov dinarjev. V nasprotju s tem pa nismo naredili nujnih izboljšav in sanacij na področju vodopreskrbe, kanalizacije, vzdrževanja stanovanjskih objektov in objektov družbenega standarda ter toplifikacije (daljinskega ogrevanja) Ribnice. Rekonstrukcija Partizanske in Šolske ulice v Ribnici s tem pa tudi vodovodnih napeljav in kanalizacije v tem predelu ni bila dokončana. Prav tako niso bile realizirane naloge pri pridobivanju in komunalnem urejanju stavbnih zemljišč.

Vse te naloge prenašamo v leto 1985 in so tudi opredeljene v resoluciji o ekonomski politiki za leto 1985. Pri tem pa velja poudariti, da so možnosti za realizacijo teh nalog v letu 1985 realno zelo velike.

Doseženi rezultati v letu 1984 so torej ob upoštevanju splošnih zaostrenih pogojev poslovanja v globalu zadovoljivi. Zavedamo pa se, da je gospodarstvo dinamičen živ mehanizem, kjer problemi niso nikoli do kraja resni, ampak se pojavljajo v vedno novih oblikah. Zaradi tega ugotovljene slabosti razumemo kot našo obveznost za prihodnje obdobje in so nerealizirane naloge tudi dejansko sestavni del resolucijskih opredelitev za leto 1985.

Ribnica, 15. 4. 1985



Skupščina občine Ribnica je na podlagi določil Zakona o sistemu družbenega planiranja na seji Druženopolitičnega zbora dne 11. 2. 1985 ter Zbora združenega dela in Zbora krajevnih skupnosti dne 12. 2. 1985 sprejela Resolucijo o politiki družbenega in gospodarskega razvoja občine Ribnica v letu 1985. Resolucijske usmeritve družbenega in gospodarskega razvoja naše občine so bile soglasno sprejete in podprte ne le na skupščinskih zborih, ampak tudi v javni razpravi v druženopolitičnih organizacijah, organizacijah združenega dela, interesnih skupnostih in krajevnih skupnostih iz dosedanje prakse pa vemo, da smo pri sprejemanju načelnih usme-

ritev običajno zelo enotni, pri konkretnem izvajanju politike pa prihaja do odstopanj, nenačelnosti, pa tudi odporov, zlasti tedaj, ko izvajanje stabilizacijsko naravne ekonomske politike zahteva tudi odrekanje in odlaganje realizacije nekaterih želja in interesov.

Da bi dosegli čim večjo doslednost pri izpolnjevanju resolucijske politike in da bi omogočili tekoče spremljanje izvajanja resolucije, je Izvršni svet pripravil in predložil skupščini v sprejem naslednji

Program dejavnosti za izvajanje resolucije o politiki družbenega in gospodarskega razvoja občine Ribnica v letu 1985

I. NALOGE NA PODROČJU PROIZVODNJE, NALOŽB IN KVALITETE GOSPODARJENJA

1. Zaključiti in aktivirati je potrebno naslednje že začete gospodarske investicije:

a) emalirnica v ITPP Ribnica

Rok: februar 1985

B) Vključitev v eksploatacijo 15 novih kamionov v DO Eurotrans

Rok: marca 1985

C) Žaga INLES

Rok: april 1985

d) proizvodne kapacitete RIKO (proizvodni prostori, oprema)

Rok: julij 1985

Nosilci nalog: poslovodni organi in strokovne službe delovnih organizacij

2. Nove naložbe v razširitev in posodobitev proizvodnih kapacitet

a) začetek investicijskih del za postavitev novih proizvodnih linij ter barvarne v TOZD Sukno Jurjevica

Rok: začetek del maj, zaključek december 1985

b.) priprava investicijskih programov za povečanje proizvodnih in skladiščnih zmogljivosti v TOZD Donit Sodražica in Pletenina Sodražica, tako da bo možen začetek investicijskih del v letu 1986

Rok: leto 1985

Nosilci nalog: poslovodni organi in strokovne službe delovne organizacije Donit in delovne organizacije Pletenina Sodražica

3. Nove investicijske naložbe v nabavo in usposobitev za delovanje samostojnega računalniškega sistema v DO INLES in Riko kot osnove za aplikacijo sodobne informatike in avtomatizacije pri opravljanju vseh poslovnih funkcij predvsem na področju spremljanja zalog, proizvodnih procesov itd..

Rok: leto 1985

Nosilci: Strokovne službe in samoupravni organi delovnih organizacij INLES, RIKO

4. Izdelati investicijsko dokumentacijo za izgradnjo novih nočitvenih kapacitet (hotel) v Ribnici z opredelitvijo lokacije, nosilca investicije, itd...

Rok: leto 1985

Nosilci: Izvršni svet, Mercator TOZD Jelka

5. Zaključiti in aktivirati investicije v kmetijstvu, ki so bile začete že v letu 1984 (hlevske kapacitete Gorenja vas, Grčarice), izdelati analizo dosedanjih investicijskih vlaganj v kmetijstvo z vidika investicijskih učinkov ter na podlagi tega opredeliti odnos do nadaljnjih investicijskih vlaganj.

Rok: oktober 1985

Nosilci: Strokovne službe KZ Ribnica, privatni investitorji

6. Vse TOZD izdelajo, predvsem pa načrtno izvajajo programe za uveljavitev učinkovitejše organizacije dela, uvajanje nove tehnološke opreme, lastnih inovacij in izboljšanja strukture zaposlenosti za izboljšanje produktivnosti in optimalnega izkoriščanja surovin energije.

Posebno pozornost bodo posvetile izvajanju teh programov tiste TOZD, ki so v letu 1984 zabeležile zmanjšanje produktivnosti in ekonomičnosti dela.

Rok: trajna naloga

Nosilci: Samoupravni organi in strokovne službe vseh OZD ter TOZD

7. Poglobiti in utrditi poslovno sodelovanje gozdno gospodarskih in lesno predelovalnih organizacij na območju občine Ribnica in Kočevje s tem, da se doseže optimalna izkoriščenost lesa kot surovinske osnove za industrijsko proizvodnjo. Poslovno sodelovanje je potrebno tudi institucionalno opredeliti tako, da se formira plansko poslovno skupnost.

Rok: formiranje poslovne skupnosti — do konca leta 1985, poglobljanje sodelovanja — stalna naloga

Nosilci: samoupravni organi in DPO v zainteresiranih ZD ter SOZD KGP Kočevje

8. Izdelati program skupnega nastopa obeh nosilcev trgovine na drobno v občini Ribnica (KZ Ribnica, Mercator TOZD Jelka) pri razvoju trgovine in izboljšanju preskrbe prebivalstva v občini Ribnica. V okviru tega pa zlasti:

— opredeliti odnos do nadaljnjega obstoja in razvoja trgovin v odročnejših krajih,

— doseči večjo specializacijo trgovin za povečanje izbire in s tem prometa (prodajalne čevljev, pohištva, spominkov, stekla, itd.).

Rok: leto 1985

Nosilci: Samoupravni organi in strokovne službe KZ Ribnica in Mercator TOZD Jelka oz. DO Rožnik.

9. Zagotoviti dosledno izvajanje sprejetih načrtov sečnje, realizacije in vlaganj v gozdarstvo, zlasti v zasebnem sektorju s poudarkom na večji ponudbi tehnične- ga lesa industriji in zmanjšanju izvoza gozdnih sortimentov

Rok: leto 1985

Nosilci: TOZD Jelenov žleb, TOK gozdarstva

10. Na področju davčne politike kot bistvenega sestavnega dela ekonomske politike je potrebna naslednja aktivnost:

a) dosledno izvajati družbeni dogovor o davčni politiki oziroma določila občinskega odloka,

b) dokončno razmejiti proizvode domače obrti od ostalih izdelkov »suhe robe« s tem, da se obseg proizvodov, ki imajo tretman »domača obrt«, bistveno zoži,

c) razširitev obdavčevanja v pavšalnem letnem znesku predvsem na vezance, pri katerih je zaradi slabših ekonomskih pogojev gospodarjenja ter specifičnega načina poslovanja tak način obdavčenja ustrežnejši.

Rok: leto 1985

Nosilci: Uprava za družbene prihodke, Izvršni svet

II. NALOGE NA PODROČJU EKONOMSKIH ODNOSOV S TUJINO

1. Obdržati visok nivo izvoza v DO oziroma TOZD: INLES, Donit TOZD Sodražica, Sukno TOZD Jurjevica, Eurotrans Ribnica..

2. Povečati konvertibilni izvoz v DO RIKO, KZ Ribnica in ITPP Ribnica glede na možnosti in proizvodno opremo, tako da bo izvoz v celoti porastel za 15%, od tega 20% na konvertibilnem tržišču.

3. V strukturi izvoza še povečati delež višje obdelanih proizvodov in zmanjšati izvoz surovin — gozdni in lesni proizvodi.

Rok: trajna naloga

Nosilci: Organizacije združenega dela

III. NALOGE NA PODROČJU RAZISKOVALNE DEJAVNOSTI

1. Kadrovske in organizacijske kvalitete najočnejše in druge strokovne službe v organizacijah združenega dela, zlasti v RIKO Ribnica.

2. Povezovanje strokovnih služb v okviru občine Ribnica.

3. Povezovanje z znanstvenimi institucijami izven občine zaradi uvajanja novih programov in izboljševanja obstoječih programov ter uvajanje in izboljševanje obstoječih tehnologij.

Rok: trajna naloga

Nosilci: Poslovodni organi in strokovne službe OZD

IV. NALOGE NA PODROČJU STANOVANJSKO KOMUNALNEGA GOSPODARSTVA

1. Dokončati in predati v uporabo 25 stanovanjski objekt v Ribnici. Pri tem posvetiti največjo pozornost kvaliteti izdelave, toplotni izolaciji in drugim tehničnim karakteristikam, istočasno pa tudi omogočiti dobitnikom stanovanj oz. stanovanjske pravice, da bodo sposobni pokrivati stanovanjske stroške.

Rok: september 1985

Nosilci: Samoupravni organi in strokovna služba Samoupravne stanovanjske skupnosti

2. Izdelati programe postopne sanacije stanovanj in objektov družbenega standarda ter začeti z načrtnim izvajanjem programov.

Rok: maj 1985

Nosilci: Samoupravni organi in strokovne službe Samoupravne stanovanjske skupnosti

3. Izdelava projektov daljinskega ogrevanja v Ribnici z možnostjo takojšnje priključitve naselja Trg Veljka Vlahoviča na toplotarno INLES Ribnica.

Rok: september 1985

Nosilci: Samoupravna stanovanjska skupnost, Samoupravna komunalna skupnost, strokovne službe DO INLES Ribnica

4. Izdelava zazidalnih načrtov za revitalizacijo mestnega jedra Ribnice in sicer za predel (kare) Urbanova ulica — Ulico na Ugar-Šeškova ulica — Gallusovo nabrežje ter predel okoli stavbe Šeškove 11 (Aničeva hiša)

Rok: september 1985

Nosilci: Izvršni svet z upravnimi organi in projektnimi organizacijami

5. Razvoj vodopreskrbe v občini in sicer:
 a) nadaljevanje izvajanja programa obnavljanja dotrajane vodovodne napeljave na območju Ribnice in Sodražice,
 b) dokončati ter priključiti na vodovodno omrežje dve vrtini ter pripraviti za izkoriščanje še nadaljnji dve vrtini v predelu Sodražice,
 c) pričeti s prvo fazo rekonstrukcije vodovoda (nova vrtina) v Loškem potoku,
 d) nadaljevati in končati izgradnjo vodovoda Dane.
 Rok: leto 1985
 Nosilci: Hidrovod Kočevje, Samoupravna komunalna skupnost

6. Razširitev in usposobitev za koriščenje kanalizacijskega omrežja v Ribnici in Sodražici, tako da bo rešen problem kanalizacije za Prijateljev trg. Osnovne šole Ribnica, Vrtca ter INLES.
 Rok: september 1985

Nosilci: Samoupravna komunalna interesna skupnost, KS Ribnica, KS Sodražica

7. Izdelava in sprejem zazidalnega načrta za celotno območje Lepovče z določitvijo namembnosti zemljišča in razmejitvijo industrijske cone ter stanovanjske cene.
 Rok: avgust 1985

Nosilci: Izvršni svet z upravnimi organi in projektnimi organizacijami

8. Komunalna ureditev gradbenih zemljišč v zazidalni coni Lepovče I in v Sodražici ter priprava za oddajo maksimalno število komunalno opremljenih parcel. S tem v zvezi izdelati in dopolniti kriterije za oddajo gradbenih parcel.
 Rok: avgust 1985

Nosilci: Samoupravna komunalna interesna skupnost in komite za družbeno planiranje

9. Na področju modernizacije cestnega omrežja

a) zaključiti rekonstrukcijo Partizanske ceste, začeti in zaključiti rekonstrukcijo Šolske ulice, začeti in zaključiti industrijsko cesto Hrovača—Meles,
 Rok: november 1985

b) v okviru razpoložljivih sredstev skupnosti za ceste in krajevne skupnosti nadaljevati začeto rekonstrukcijo cest predvsem na območju krajevne skupnosti Slemenca in Velike Poljane
 Rok: leto 1985

Nosilci: SIS za ceste, Cestno podjetje Novo mesto, krajevne skupnosti

V. NALOGE NA PODROČJU DRUŽBENIH DEJAVNOSTI

1. Vse SIS sprejmejo svoje finančne načrte in delovne programe ter sklenejo z izvajalci pogodbe oz. samoupravne sporazume o obsegu in vrednosti programov, ki jih financirajo.

Nominalno povečanje sredstev za družbene dejavnosti (skupna poraba) bo v globalu usklajeno z rastjo dohodka. Nadpovprečno stopnjo rasti bodo izkazovala sredstva za financiranje izobraževanja zaradi prenešenega primanjkljaja iz leta 1984 ter otroškega varstva in kulture zaradi razširitve dejavnosti.

Rok: april 1985

Nosilci: organi samoupravnih interesnih skupnosti, Izvršni svet

2. Pripraviti programe adaptacije dotrajanih obstoječih šolskih zgradb (Sodražica, Ribnica)
 Rok: december 1985

Nosilci: Odbor za spremljanje izvajanja skupnih nalog iz samopriskpevka, Izvršni svet, občinska izobraževalna skupnost, šole

3. Razširiti prostorski problem Osnovne šole Jože Petek z morebitno organizacijo oddelkov s prilagojenim programom znotraj osnovne šole.
 Rok: junij 1985

Nosilci: Komite za družbene dejavnosti in občno upravo, Zavod SRS za šolstvo, Občinska izobraževalna skupnost

4. Pripraviti okvirni program realizacije postopnega zagotavljanja enotnega standarda otrok v OŠ z opremljanjem specializiranih učilnic za kabinetni pouk posameznih predmetov.

Rok: stalna naloga

Nosilci: Komite za družbene dejavnosti, in občno upravo, Občinska izobraževalna skupnost, aktiv ravnateljev, Zavod SRS za šolstvo

5. S prevozniško organizacijo doseči sporazum o prevozu šolskih otrok za šolsko leto 1985/1986 zaradi pocenitve in racionalizacije prevozov.

Rok: junij 1985

Nosilci: Občinska izobraževalna skupnost, Izvršni svet, aktiv ravnateljev

6. Uveljaviti sistem enotne evidence družbene pomoči in elemente nadzor nad upravičenostjo posameznih prejemnikov pomoči.

Rok: stalna naloga

Nosilci: Strokovne službe SIS, krajevne skupnosti

7. Organizirati Center za socialno delo ter omogočiti materialne pogoje za učinkovito delovanje.

Rok: september 1985

Nosilci: Strokovne službe SIS, Izvršni svet

8. Opravi inventarizacijo muzejskih eksponatov ter izdelati načrt za strokovno prenovo muzeja kakor tudi načrt za ureditev stalne likovne galerije ter drugih namenskih prostorov za kulturno življenje v Ribnici.

Rok: julij 1985

Nosilci: Kulturna skupnost s pogodbenimi izvajalci strokovnih opravil

VI. DEJAVNOST UPRAVNIH ORGANOV IN STROKOVNIH SLUŽB SAMOUPRAVNIH INTERESNIH SKUPNOSTI

a) Izvesti reorganizacijo strokovnih služb samoupravnih interesnih skupnosti družbenih dejavnosti in samoupravnih interesnih skupnosti materialne sfere za večjo učinkovitost in racionalizacijo.

Rok: julij 1985

Nosilci: Strokovne službe SIS, Strokovne službe SO Ribnica

b) Izvesti reorganizacijo upravnih organov kupščine občine Ribnica.

Rok: julij 1985

Nosilci: Izvršni svet

c) Izvesti reorganizacijo Delovne organizacije »Komunala«, jo kadrovsko okrepiti in s tem usposobiti za opravljanje nalog v skladu z Zakonom in Odlokom skupščine občine Ribnica o komunalnih organizacijah.

Rok: julij 1985.

Nosilci: DO »Komunala« Ribnica, Komite za družbeno planiranje

VII. NALOGE NA PODROČJU OBRAMBNO SAMOZAŠČITNIH DEJAVNOSTI

1. Področje družbene samozaščite in narodne zaščite

— pomemben pogoj za izvedbo nalog in smeri družbenega razvoja je tudi razvijanje zavesti v samoupravni odgovornosti za neoviran družbeni razvoj, odpravljanje družbeno škodljivih in kriminalnih pojavov v neposrednem delovnem in življenjskem okolju,

— predlog za prostorski razvoj narodne zaščite v občini Ribnica predstavlja temeljno usmeritev prenove narodne zaščite krajevne skupnosti ter temeljnih in drugih organizacij združenega dela.

2. Področje civilne zaščite:

— nadaljnja krepitev štabov in enot civilne zaščite na podlagi predlagane organiziranosti je naša pereča naloga pri pripravi zaščite in reševanja prebivalstva materialnih in drugih dobrin v vojni in ob naravnih in drugih nesrečah.

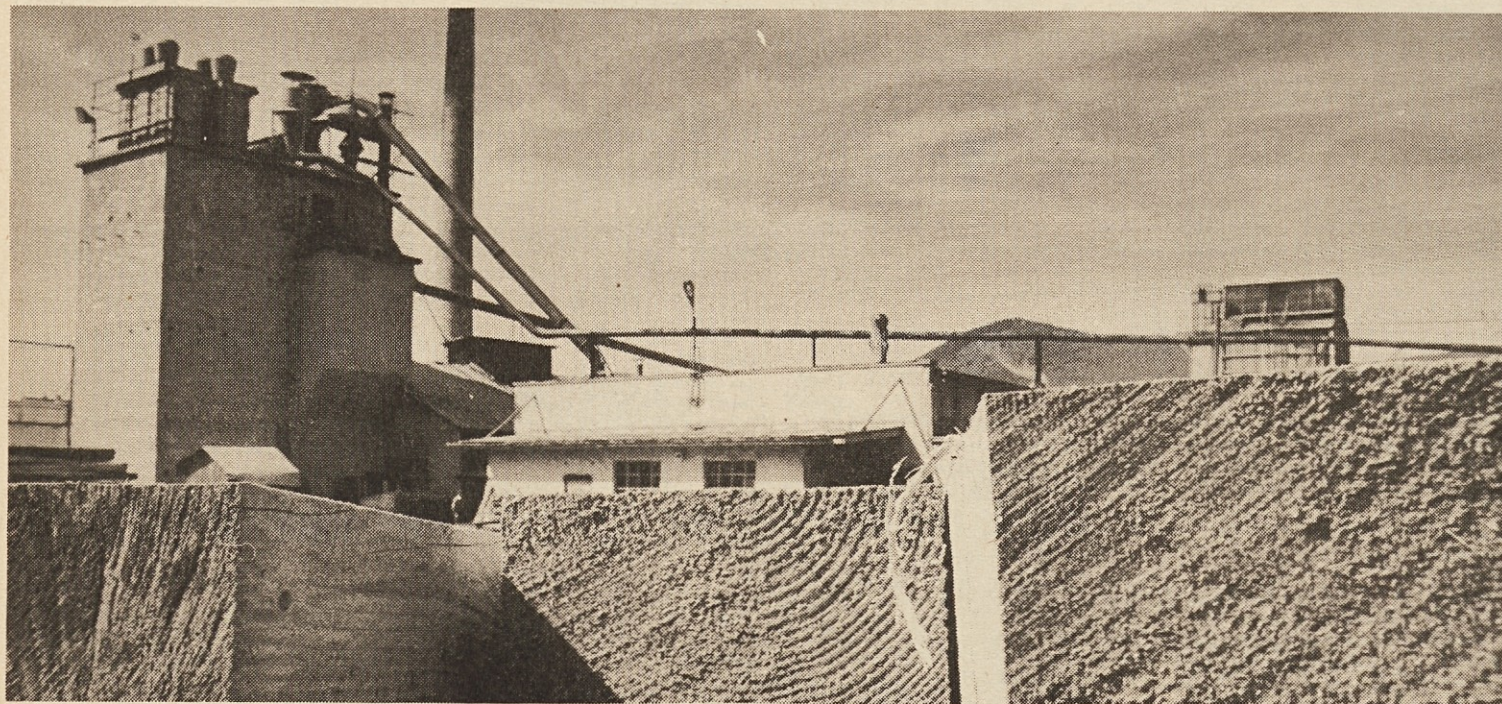
3. Področje obrambnega načrtovanja:

— izdelava varnostnih in obrambnih načrtov mora pritegniti ustrezno število strokovnih kadrov. V okviru vrednotenja del in nalog je potrebno redno spremljati in nagrajevati posebna prizadevanja izvajalcev obrambnih priprav.

Rok: določeni so s Programom obrambnih priprav v občini Ribnica za leto 1985

Nosilci: Komiteji za splošno ljudsko obrambo in družbeno samozaščito

Ribnica, dne 12. 4. 1985



Gospodarska kooperacija: sezonska izguba

Poslovni rezultati v prvem tromesečju res niso relevantni za sklepanje o poslovnem letu, kljub temu pa nakazujejo smeri gibanja poslovnih rezultatov. Le-ti so visoki, žal pa je visoka tudi inflacija, tako da je realna ocena o poslovanju vse manj zanesljiva. Primerjavo s predhodnim letom otežuje tudi nov zakon o ugotavljanju in razporejanju celotnega prihodka in dohodka, ki je uvedel obsežne spremembe v obračunskem sistemu. Zato pa se uvaja nova kategorija »primerljivi bruto dohodek«, ki poleg doseženega dohodka in amortizacije vsebuje tudi nekatere elemente, ki so v letu 1984 bremenili dohodek, letos pa materialni stroški. Naj zato navedem le tiste rasti agregatov, na katere nova zakonodaja ni imela bistvenega vpliva.

Fizični obseg industrijske proizvodnje se je po metodologiji Zavoda SRS za statistiko v letošnjem tromesečju povečal v primerjavi s prvim tromesečjem lani za 21,4%, zaloge dokončane proizvodnje pa za 40,9%.

Izvoznice so dosegle za 1 637 milj. din celotnega izvoza blaga in storitev (Ind. 2297, na konvertibilno področje pa za 356 milj. din (Ind. 113)). Uvoz je znašal 194 milj. din, kar je za 20% manj kot lani v tem času, tako da znaša pokritje konvertibilnega uvoza s konvertibilnim izvozom kar 2,8.

Izgubo je izkazala TOZD Gozdarska kooperacija Ribnica v višini 17,3 milj. din, kajti temeljna organizacije je realizirala svojo proizvodnjo močno pod planom, na kar so v največji meri vplivale slabe vremenske razmere.

Gospodarstvo je v prvem tromesečju 1985 doseglo 5.749 milj. din celotnega prihodka, 4.222 milij din porabljenih sredstev in 1.529 milj. din dohodka. »Primerljivi bruto dohodek« je višji in znaša 2.076 milj. din. Nerealiziranih prihodkov je bilo 336 milj.

din, to je 5,5% obračunanih prihodkov. Amortizacije je gospodarstvo obračunalo za 192 milj. din, kar je 131% več kot lani. Močno so zopet porasle obresti, saj so znašale 307 milj. din ali 321% več kot v prvem tromesečju 1984 in kažejo med drugim tudi na veliko odvisnost naših organizacij od kreditov.

Zaposlenost je porasla za 5,2% (na 3390 delavcev) njihovi povprečni osebni dohodki pa za 82,7% in so znašali 40.111 din. V močnem porastu so tudi sredstva za financiranje skupnih družbenih potreb, saj so porasla za več kot

100% in so znašala 254 milj. din, prav tako pa tudi sredstva za splošno porabo, ki so s 100% porastom dosegla višino 36 milj. din

Akumulacija je porasla za 134% in je dosežena v višini 558 milj. din, sredstva za reprodukcijo pa za 123% in znašajo 750 milj. din. Najvišji porast sredstev za reprodukcijo izkazujejo delovne organizacije ITPP Eurotrans, Donit, Jelenov žleb in Riko, medtem ko niso lanskega nominalnega nivoja dosegli KZ, Inlesov TOZD v Sodražici in Dolenji vasi ter Riko v TOZD ZPO

in Ricomag, TOZD Jelka in TOZD Tekstilna tovarna Jurjevica pa so ostali na lanskem nivoju.

Zaloge so porasle za 138% in znašajo 4.681 milj. din. Krediti z višino 3.365 milj. din so porasli za 112%, njihov pretežni del, to je 68%, tvorijo kratkoročni krediti za obratna sredstva, krediti za osnovna sredstva so udeleženi z 18%, dolgoročni krediti za obratna sredstva s 13, sanacijski pa z 1%.

Terjatve do kupcev so konec marca 1985 znašale 1.438 milj. din (Ind. 203,1), obveznosti do dobaviteljev pa v višini 1.338 milj. din (Ind. 276,6).

Naj ob vseh teh visokih rasteh navedem še, da je rast cen industrijskih izdelkov v letošnjem tromesečju višja v primerjavi s lanskim za 73,5%, cene na drobno za 71,9% in cene življenjskih potrebščin za 71,7%.

A. Zakrajšek

Rekonstrukcija mestnih ulic

V Ribnici so v teku rekonstrukcije nekaterih mestnih ulic in sicer Šolske ulice, križišče pri gasilskem domu, Partizanske ceste od gasilskega doma

do magistralne ceste Ljubljana — Kočevje pri čistilni napravi v Hrovači in nova cesta do RIK A, ki bo potekala za kompleksom MELES — Rekonst-

rukcije so nujno potrebne iz naslednjih razlogov:

- zaradi izgradnje kanalizacije,
- zaradi obnovitve ostalih komunalnih vodov in naprav (vodovod, elektrika, telefon), ki potekajo v cestnem telesu,
- zaradi dotrajanosti vozišča,
- zaradi neustreznosti s stališča odvijanja prometa in v zvezi s tem prometne varnosti.

Poleg navedenih razlogov so rekonstrukcije potrebne tudi zaradi izboljšanja prometne povezave industrije (RIKO, INLES, MELES) z magistralno cesto Ljubljana — Kočevje in pa zaradi ureditve obvoznega prometa skozi Ribnico v času rekonstrukcije Šeškove ulice. Rekonstruirane ulice torej ne bodo nikakršna mestna obvoznica, kakor si nekateri mislijo, ker za to trasa ni primerna (bližina šole). Z rekonstruiranimi ulicami se tudi ne bo bistveno spremenil prometni režim v Ribnici z izjemo nove ceste do RIK A, vendar obstoječi dovoz do nadaljnjega še ostane, zlasti to velja za peš promet po Struški ulici skozi INLES.

V času izvajanja del bodo ulice, ki se rekonstruirajo, popolno ali delno zaprte. Obvozni promet bo označen s prometno signalizacijo. Predvideva se, da bistvenih težav ne bo, razen takrat, ko se bodo izvajala dela v križišču pri gasilskem domu. Takrat bo potrebna polovična zapore Kolo-dvorske ceste, enosmerni promet pa bo urejen s semaforjem.

Glede nato, da se bodo dela izvajala tudi v neposredni bližini šole, bo za varnost otrok poskrbljeno takole:

- izvajalec del bo dosledno spoštoval predpise glede zavarovanja gradbišča,
- delavci osnovne šole bodo pripravili otroke na predvidene nevarnosti,
- pretežni obseg del se bo izvajal v času šolskih počitnic.



ZGODOVINSKI POSNETEK — Danes Kunstlova žaga in nikdar več, bi lahko rekli ob ostanku teh ruševin. Nekoč Kunstlova, pa Serčerjeva žaga, pa Stangrad oz. Obrtno podjetje in zadnjih deset let ždelavnice Evrotrans. Različne dejavnosti so bile v zadnjih desetletjih na tem prostoru v Goriči vasi, veliko ljudi je tu služilo včasih debelejši, včasih tanjši kos kruha. Zdaj je vse to preteklost, za spomin in arhiv. Evrotrans, naša uspešna transportna delovna organizacija, je v lanskem

letu tu že zgradil sodobne prostore mehanične delavnice, ki so bili odprti marca letos. Že tedaj so imeli v načrtu gradnjo še ene podobne hale, s čimer bi mehanično delavnico resnično usposobili in opremili za učinkovito delo. Načrt so pričeli uresničevati v dneh pred dnevom mladosti s podiranjem zastarelih prostorov nekdanje žage. Vsekakor — koristna nova pridobitev za Ribnico in njeno gospodarstvo. (Foto: Bregar)

Iskrica

Lepo je živo živeti,
še lepše je mrtvo umreti,
grozno je živo umreti,
še huje mrtvo živeti.

C. B.

ODPRTO PISMO

Kaj s TVD Partizanom in bazenom?

Na sestanku OO ZSMS RIKO Ribnica dne 21.03. 1985 smo med drugimi sklepi sprejeli tudi naslednjega:

»Pozanimali se bomo, kaj se načrtuje (oz. ali se sploh kaj načrtuje) z dvema objektoma v Ribnici, ki sedaj propadata in kot takšna ne služita svojemu namenu. Ta dva objekta sta dom TVD Partizan in bazen v Športnem centru.«

Glede na to, da v Ribnici ni objekta, ki bi bil namenjen izključno kulturni dejavnosti, se res pojavi vprašanje, ali smo lahko tako razsipni, da se dom, ki bi moral biti v bistvu namenjen prav tej dejavnosti, uporablja predvsem za telovadbo inplese. Za kaj drugega tudi ni primeren, ker se oder in prostori za odrom počasi ampak vztrajno podirajo.

Še slabše pa se godi drugemu ribniškemu »žulju« — bazenu. Ta pravzaprav s svojo nesrečno luknjo v sredini tudi ne more služiti ničemer, če ta luknja ni napolnjena z vodo. Kaj pa, če bi nad luknjo naredili železno konstrukcijo in jo potem nekako pokrili (z lesom ali kako drugače)? S tem bi dobili lep in v Ribnici še kako potreben prostor za telovadbo.

Na ta dopis pričakujemo odgovor Telesne kulturne skupnosti v smislu informacije o vseh načrtih za rešitev omenjenih dveh objektov do 25. 04. 1985. Ker pa usoda bazena in TVD Partizana najbrž ne zanima samo OO ZSMS RIKO bomo naš dopis in vaš odgovor objavili v naslednji številki REŠETA.

Tovariški pozdrav.

V vednost:

— Kulturna skupnost Ribnica

- OK ZKS Ribnica
- OO ZSS Ribnica
- predsednik SO — tov. Rus
- IS SO Ribnica
- SZDL Ribnica
- Samoupravna stanovanjska skupnost Ribnica

Odgovor TKS

Problematiko bazena, ki ne obratuje, je obravnaval na svoji 5. seji Odbor za svobodno menjavo dela pri Telesnokulturni skupnosti Ribnica, ki se je strinjal

z vami, da bi bilo morebiti dobro bazen prekriti. Glede na to, da smo vse do leta 1984 odplačevali anuitete za športni center, je odbor sprejel predlog, da s v letošnjem planu TKS Ribnica rezervirajo sredstva za plačilo iz delave projekta, ki bi pokazal rešitev, kako bi »luknjo« prekrili. O tem seveda ne more odločiti 5 članov odbora, ampak bo vaš dopis obravnavala tudi skupščina TKS Ribnica. Prav gotovo pa bo potrebno izpeljati tudi anketo, saj se moramo za vse, o čemer se odločamo, odločiti dolgoročno.

V zvezi z domom TVD Partizan vam lahko posredujemo informacijo, da je

Kulturna skupnost Ribnica v letu 1984 naročila in seveda tudi finansirala izdelavo projekta za prenovo TVD Partizana v kulturni dom. Zakaj je postala pri Kulturni skupnosti sedaj prednostna prenova Iklave hiše, ne vemo.

Res je, da se sedaj v TVD Partizan izvaja telovadba in v kolikor bi to res postal kulturni dom, bo treba tudi za otroke, ki v njem telovadijo, najti drug prostor. V športnem centru že sedaj izvajajo telovadbo po trije razredi skupaj, kar je več kot dovolj. Rešitev tega problema je nakažana v prvem delu našega odgovora. Če bi prekrili bazen, bi bilo to rešeno.

Odločiti pa se moramo vsi občani, ali je bazen potreben ali ni potreben, zavdajoč se pri tem, čemu se odrekamo.

Telesnokulturna skupnost Ribnica

Vprašanje kulturni skupnosti

Na naše odprto pismo Telesnokulturni skupnosti Ribnica smo dobili odgovor le-te, ki bo v celoti objavljen v naslednji številki Rešeta, sedaj pa vam zaradi lažjega razumevanja, zakaj smo se odločili za še eno odprto pismo, posredujemo del omenjenega odgovora:

»V zvezi z domom TVD Partizan vam lahko posredujemo informacijo, da je Kulturna skupnost Ribnica v letu 1984 naročila in seveda tudi finansirala izdelavo projekta za prenovo TVD Partizana v kulturni dom. Zakaj je postala pri Kulturni skupnosti sedaj prednostna prenova Miklove hiše, ne vemo.«

Vprašanje, ki vam ga bomo zastavili, vsebuje pravzaprav že gornji navedek, vendar ima zgoraj drugačno vsebino.

Torej:

Zakaj je postala pri Kulturni skupnosti prednostna (pred TVD Partizanom) prenova Miklove hiše?

Kaj naj bi Miklova hiša v bodoče pomenila in kakšno vsebino naj bi imeli njeni prenovljeni prostori, smo sicer prebrali v Rešetu (marec, 1985, št. 2) pod naslovom Prenova kulturnega in turističnega centra v Ribnici.

Opis prenove je sicer nekoliko nejasen, vendar če smo prav razumeli, naj bi bili v prenovljeni Miklovi hiši naslednji prostori: galerija, knjižnica s čitalnico ter prostori za amatersko kulturno dejavnost.

Pod člankom podpisani J. H. še pravi: »..... Načrt predvideva, da bi bila hiša v celoti namenjena kulturi in izobraževa-

nju. Postala naj bi nekakšno zbirališče in središče kulturnega dogajanja v občini...« Vprašanje prostorov, namenjenih kulturnemu dejstvu, se s tem načrtom le delno rešuje, istočasno pa se (hote ali neho) pušča v nemar objekt, ki je primarno namenjen kulturi — TVD Partizan. Ali sta Ribnici potrebna dva kulturna hrama?

Kateri od teh dveh objektov bi imel več prostorov, namenjenih različnim dejavnostim? Čemu bi se morali odreči, ko bi se odrekli enemu od objektov? Ali se kaj upošteva razlika sredstev (če obstaja), ki bi bila potrebna za obnovo enega in drugega objekta? Ali bi morali pri odločanju upoštevati tudi kaj uporabnike bodočih objektov — občane?

Odgovor na vsa našeta vprašanja pričakujemo do 22. 05. 1985, odprto pismo in vaš odgovor bosta objavljena v Rešetu.

Tovariško vas pozdravljamo.

OO ZSMS RIKO Ribnica

V vednost:

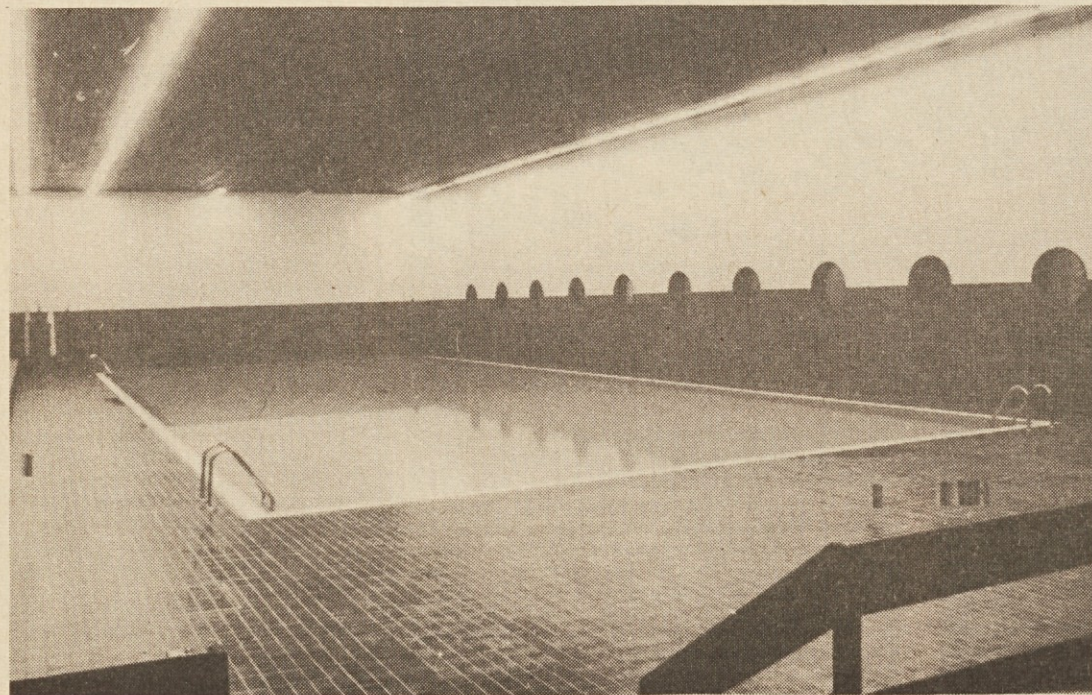
- TKS Ribnica
- OK ZKS Ribnica
- OO ZSS Ribnica
- predsednik SO — tov. Rus
- IS SO Ribnica
- Samoupravna stanovanjska skupnost Ribnica — OK ZSMS Ribnica

Odgovor

Vaše odprto pismo, ki ste ga naslovili Kulturni skupnosti Ribnica, je obravnavalo predsedstvo Kulturne skupnosti na svoji 7. seji 20. maja 1985.

Pri Kulturni skupnosti je dobila prednost prenove Miklove hiše pred domom TVD Partizan iz naslednjih razlogov:

Idejni projekt prenove doma TVD Partizan v kulturni dom v krajevni



skupnosti ni naletel na razumevanje. Vsa sredstva za prenavo doma bi bilo potrebno zbrati s prispevno stopnjo Kulturne skupnosti, ki je 0,50% iz BOD, pred 1. 4. 1985 pa je bila občutno nižja.

Predsedstvo Kulturne skupnosti je izoblikovalo predlog, da bi se Kulturna skupnost vključila v obnovo dvorane v domu TVD Partizan — predvsem pa odra, dvorana pa naj bi bila tudi v bodoče večnamenska. Z ozirom na to, da Ribnica potrebuje galerijo, da je potrebno pospešiti razvoj domače obrti, urediti problematiko knjižnice in muze-

ja in da namerava Kulturna skupnost zaposliti etnologa in ne nazadnje za pospeševanje razvoja turizma v Ribnici, potrebuje Ribnica tudi streho za navedene dejavnosti.

Glede na navedeno je idejna zasnova o prenovi Miklove hiše v sklopu kulturnega in turističnega centra naletela v občini na posluh. Poleg navedenega pa sodi Miklova hiša v območje mestnega jedra Ribnice, za katerega je predvidena revitalizacija in v njenem sklopu tudi obnova Miklove hiše.

Kulturna skupnost
Ribnica

Led je prebit

Bila je sicer lepa, topla in sončna sobota, vendar lahko rečemo: »Led je prebit!« Za kaj gre? Za boljši sejem, ki je bil v soboto, 18. 05. 1985 (zgodovinski dan). Od ideje do realizacije je minilo le malo časa in organizator, OK ZSMS Ribnica, je trdno odločen, da organizacijo sejma tudi v prihodnje izpelje. Kajti sejem te vrste bo uspel šele tedaj, ko bo našel svoj prostor in afirmacijo v širšem ribniškem prostoru — za to pa je potreben določen čas.

Prvi korak je narejen. V soboto zjutraj so bile stojnice postavljene, šank prav tako, glasba iz zvočnikov pa je napovedovala živahno dogajanje. Za prodajo so se odločili le najpogumnejši, ki pa so imeli kar nekaj uspeha. Najbolj so šle v prodajo gramofonske plošče, obleke, knjige, prodani so bili tudi zvočniki HITACHI, pa star kompas..... Gneče sicer ni bilo, bilo pa je dovolj ljudi, da se je čutilo neko vzdušje. Seveda je k temu dodal svoje tudi šank jamarskega društva.

Veliko obiskovalcev je šele na sejmu videlo, kaj vse se lahko prodaja in marsikateri je dejal: »Saj jaz bi lahko

prinesel veliko rabljenih stvari. Kdaj bo spet ta sejem?«

Za vse te in njim podobne lahko povemo, da načrtujemo nov sejem v nedeljo, 2. junija dopoldan od 8. ure dalje. Verjamemo, da se bo za prodajo in nakup ali pa samo obisk sejma odločilo še več ljudi, tako da bo vzdušje še boljše.

Zato še enkrat. Vsi, ki imate stare obleke, čevlje, kolesa, knjige, plošče, stare predmete, gramofone, kasetofone.....skratka vse, za kar mislite, da bi kdo utegnil kupiti, pridite na naslednji in naslednje boljše sejme.

OK ZSMS Ribnica

Tovarišice in tovariši,

vzgoja
vzgoje
vzgoji
vzgojo
pri vzgoji
z vzgojo
Hvala lepa

znanost
znanosti
znanosti
znanosti
pri znanosti
z znanostjo

kultura
kulture
kulturi
kulturo
pri kulturi
s kulturo

V. P.

II.

Kupil si bom škatlo črnega globina iz ljudi bom delal črnice
in svetil črno zrnice
v aritmetični sredini gobelina.

V črno bom asfalt namazal,
da se vanj bo uprlo sonce,
črnil bom železno lite lonce
in črne točke v tisti smeri kazal.

Delal bom v brez luči temnici,
smejal se črnobelim slikam
in globalni smeh vesel olim
zdavnaj zakopanim v obdelani črnici.

C. B.

Ne mi dihat' za ovratnik, koza nora!

Klavirski koncert, otvoritev razstave, koncert v glasbeni šoli (prvi in drugi), pa srečanje pevskih zborov pa še prej svečana akademija in Svetlana Makarovič pa... še veliko drugih kulturnoromanij. Ribnica je že čisto zaplakatirana.

(To vse se sicer dogaja zvečer, ko gre pošten(a) državljan(ka) z naphanim

želodcem in nočno kremo na ksihtu (ž. sp.) ajat, ali pa v najboljšem primeru kinka ob Dinastiji. Močni, delavni, energije polni.)

Kdo pa še zmore po garaškem delavniku dehteč in smehljajoč se na kulturno prireditev, razen mogoče ne-



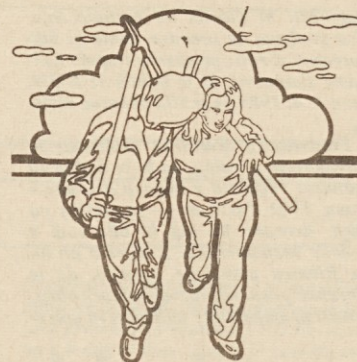
katerih prosvetnikov pergamentne polti. Ti pa imajo čas, saj imajo dva meseca počitnic (ne všteti zimskih).

Sedaj pa se nekatere stvari dogajajo že v soboto dopoldne. Kaj je že zadnjič nekaj bilo, ko je rjovela muzika v zvočnikih, montiranih po vsej Šeškovi? Menda tisti boljši sejem ali kako se že reče. Pa cel kup mularije v gradu, pred Armijo, pa še menda kje. Kot da ni že dovolj gužve v soboto dopoldne. In od staršev se pričakuje, da si bodo vse to ogledali. Vsaj starši, pravijo. Kdo bo pa delal? Pa oblekel otroke, pa jih nahranil? Prvo je to!

(Sedeli so ob obzidju, ob vodi, sredi grajskega dvorišča, na mostu. Pobarvani prsti so naredili obraz progast.

Nihče ni nikogar opozoril, da je umazan. To je spadalo zraven. Ko sem ga kaj vprašala, je odgovoril mirno in tiho, ne da bi dvignil glavo. Tudi ona.

Potem jih nisem več motila. Samo gledala sem. Mirno in tiho, kot oni. In potem so izdelke razstavili. Sprejeli so me metulji in cvetoče drevje, lončar iz gline in Pika Nogavička, grafike na računalniku in na vezani plošči vžgane podobe. Bog ne daj govoriti o kvaliteti izdelkov. O kvaliteti nastajanja izdelkov, o tej pa le. In ne bi naredili smrtnega greha, če bi bila Petkova galerija ves dopoldan odprta in bi si mladi likovniki lahko pod vodstvom strokovnjaka ogledali razstavo Mojce Smerdu.)



MDA '85

Tradicija se nadaljuje tudi letos. MDA se počasi približujejo. Kakor je bilo še ne dolgo tega vse še črno, se je zdaj, slaba dva meseca pred začetkom akcij, nekaj razjasnilo. Denar je, vodstva akcij se počasi formirajo, naselja urejujejo (nekatera so celo nova), delo tudi je. Tudi plakati so že zunaj.

Lahko rečemo, da se na republiški ravni dela. Kaj pa v Ribnici? Delamo. Komisija za MDA je pri OK ZSMS ena najbolj aktivnih. Po lanskem — lahko rečemo poraznem — aktiviranju v MDB lahko letos vidimo velik premik v tej smeri. Priprave na akcijo so se letos začele takoj po novem letu. Ko pa smo zvedeli, kje bomo letos krampali in puščali znoj, so priprave postale še bolj intenzivne. Do sedaj imamo prijavljenih več kot 30 brigadirjev in če upoštevamo, da je za popolno brigado potrebno 40 brigadirjev, ni nobene bojazni, da bomo na Trebče poslali premalo brigadirjev. Tudi denar je. Skoraj vse DO so izpolnile svoje obveznosti, podpisane v sporazumu. Posebej lahko pohvalimo RIKO (kot vedno), ki je prispeval svoj obvezni del, poleg tega pa je kupil majice za celo brigado. RIKO bo dal tudi svoj avtobus za prevoz brigadirjev na akcijo in nazaj.

Kot sem že omenil, gremo letos na akcijo TREBČE 85 v Bistrici ob Sotli. Pa povejmo nekaj besed o sami akciji. Na akciji bodo sodelovale brigade iz občin medobčinskega sveta ljubljanske regije. Sreča. Zakaj sreča? Vodstvo akcije smo sestavili iz ljudi iz teh občin. Dogovorili smo se, da bomo na Trebčah poskusili z novo obliko akcij, kar nam omogoča prav povezanost teh občin. Kaj pa naj bi vse to pomenilo? Iz treh brigad v eni izmeni bomo naredili eno samo brigado, s tem pa odpade rivalstvo in tekmovanje med brigadami. Ukinili bomo vse nepotrebne zборе in dviganje ter spuščanje zastave. Tudi jutranje telovadbe ne bo (razen individualne). K jedi bomo hodili mešano in ne več po brigadah, saj teh ne bo. Tudi delo na trasi ne bo več standardno. Tu bodo delovne skupine po 10 do 15 ljudi.

Še mnogo drugega bo novega. Najbolje je, da se prijaviš v brigado in doživiš. Naselje sestavljajo barake, zraven je veliko igrišč, reka Sotla, možnosti izletov so raznovrstne, mogoče je tudi vsakodnevno kopanje v enih bližnjih toplic in še in še. Skratka za interesne dejavnosti bo dobro poskrbljeno.

Vidimo se torej v Bistrici ob Sotli od 04. do 25. avgusta.

Z — D — R — A — V — O
Predsednik CMDA pri OK ZSMS
Ribnica
Toni Gavranč



PRIJAVNICA ZA MDA 85

Ime in priimek: _____

Naslov stalnega bivališča: _____

Naslov začasnega bivališča:

Kraj in datum rojstva: _____

Izkušnje z MDA: _____

Na MDA želim sodelovati v naslednjih interesnih dejavnostih:

- šport
- kultura
- informiranje
- fotokino
- radio
- računalništvo
- ribolov
- prva pomoč
- cestno-prometni predpisi
- urejanje glasil
(ustrezno podčrtaj)

Številka čevljev

Številka brigadirke:

Kritiki in proslavarstvu ob rob

Sistem vrednot v naši družbi pomeni enega od kriterijev, ki jih ljudje uporabljajo za selekcijo med različnimi možnostmi, ki so na razpolago za dosego določenega cilja. Vedno ima izvajanje neke dejavnosti, resnični družbeni smisel šele takrat, če se rezultat dejavnosti lahko objektivno oceni.

Zato mora kritika upoštevati naslednja izhodišča, ki so bila upoštevana ter so pripeljala do končne produkcije, kakršno so predstavili učenci ob zanamovanju dogodkov oziroma ob našem proslavljanju.

Kot humana družba želimo usposobiti učenca za ustvarjalno delo. To ustvarjalno delo pa ne more izvirati iz prisile, temveč iz notranje potrebe za svobodnim razvojem. Svoboda pa pomeni učenca to, da oblikuje odnos do svojih sposobnosti, da ima možnost izbire med več aktivnostmi, socialnega okolja, prostora in časa ter končno tudi možnost izbire novih oblik ali aktivnosti ter izražanja in zadovoljevanja svojih dispozicijskih, interesnih in nespecifičnih organskih potreb.

Učenci imajo na voljo široko paleto aktivnosti, kjer lahko razvijajo svoje sposobnosti, interese in zadovoljujejo svoje potrebe in motive, saj lahko izbirajo med 36 dejavnostmi z več področji. Šola skuša vnesti v letni delovni načrt aktivnosti, katerih izbor temelji na potrebah šolajoče se populacije. Že to. Tito je opozarjal, da na vse ne moremo gledati s starimi očali in enačiti zgodovinska, četudi še tako uspešna obdobja s sodobnostjo. Mladi izhajajo iz trenutka, v katerem so se osvestili in na tej podlagi ocenjujejo razvoj, hkrati pa naj bi spoštovali prispevek prejšnjih generacij. Torej potrebe in interesi mladih niso enaki 40 ali več let, temveč se spreminjajo. Mladi se tudi čustveno drugače odzivajo na različne situacije, kot so se mladi pred leti.

Na šoli je najmanj 24 predstavitev učencev učencem, javnosti pa so bolj na očeh le tri prireditve: dve proslavi za javnost in predstavitev dela staršem. Te tri prireditve pa so le majhen izsek iz življenja in dela, ki poteka v šoli vse leto. Šola sodeluje pri raznih proslavljanjih kot samostojen akter ali pa prispeva k proslavi le nekaj točk. Res je, da ima proslava spominskega dne kot programsko najbolj znana in uporabljana oblika med realizatorji največ zagovornikov, kajti znana je utečena, stereotipna, zahteva le nekaj organizacijskega dela, ki se kaže v tem, da poizvemo, kaj imamo na razpolago in da to, kar imamo, skrpamo v navidezno celoto brez vsebinske in tematske zaokroženosti. In če sodelujemo kot šola pri tako organizirani proslavi, predstavimo pač to, kar imamo. Nekateri bi se čudili, če bi dobili ali zagledali vabilo, ki bi vabilo na debatni večer, srečanje s sodobniki, kviz tekmovalne, literarni večer, uprizorjeno predavanje, pokaži kaj znaš, klubski večer, razstavo, gledališko uprizoritev in morda še kaj drugega. To ne bi bile stereotipne proslave, vsaj v našem okolju ne.

Nekdo je dejal: »Ne bom hodil več na proslave. Govori so narejeni formalno in po starem kopitu, program že vnaprej poznam, mladih ne vidiš, le starejši si sežemo v roko...« Drugi je dejal: »Ustaljeni kalupi proslav so vse prej kot vabljeni za nas mlade...«

Torej so sodobne programske rešitve v diametralnem nasprotju z mnenji nekaterih udeležencev proslav ali pa ne izvajamo proslav »na sodoben način«. Mnenja o tem, kakšne proslave pripravljamo, so različna, odgovor na to pa bodo morali dati sami ustvarjalci kulture, upoštevajoč vse momente, ki zajemajo njihovo delo, od kadrovskih, materialnih do vsebinskih. ZKO ne bi smela biti izvajalec preko svojih temeljnih asociacij, DPO ali pa druge strukture pa naročnik proslav, kajti ZKO mora potem pač nabrati toliko izvajalcev z različno vsebino, da zadosti vsaj kriteriju minimalne minutaže. Bolje bi bilo, da en izvajalec izpelje tematsko proslavo po svojih zmožnostih. Kot občanom pa nam manjka tisti del, ki mu pravimo kulturno življenje, ki ne utripa le ob »Šraufencigarju« in podobnem, temveč tudi v tem, da se tudi sami bogatimo z aktivnim udejstvovanjem ali pa le pasivnim obiskom prireditve, ki jih izvajajo tudi »domači kadri« ob različnih priložnostih.

In še nekaj! Ob neki prireditvi so se nekateri zgražali nad »kostumi« nastopajočih. Ali smo razmislili, kakšno pomoč smo nudili tej skupini, da ne bi nastopala v od doma prinesenih kos-

tumih ali takih, ki so jih prej uporabljali že drugi, ki pa so bili pač širši ali ožji, večji ali manjši. Tudi tu se kaže naš odnos do kulture. Sicer pa vsaj »štrumpantelnov« ni več videti. In glasha? Mladi so dali svoj prispevek, s tremo in spoštovanjem, pa čeprav z brodejsko muziko ali pa partizansko pesmijo, čeprav v drugačni izvedbi, kot so jo navajena ušesa, ki so jo poslušala in tudi pela pred 40 ali več leti.

Včasih mladi tudi sami ustvarijo glasbo z inštrumenti, ki so jih sami improvizirali, sami komponirajo in tudi po svoje zapojejo.

Ali se otroci lahko »IGRAJO«?...

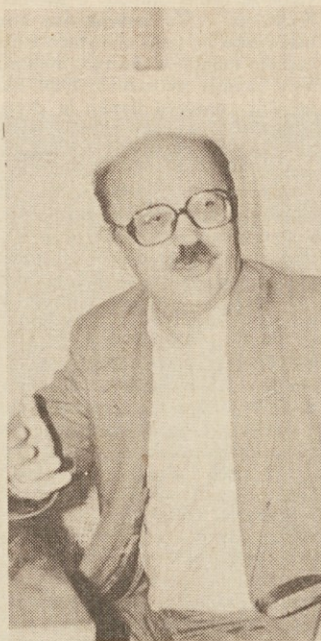
Karakteristika igre je v tem, da se trudi, da preseže mejo obstoječega in če hočete, poznanega.

Prisluhnimo otrokovi igri.

Jože Starc



Dušan Lavrič — šestdesetletnik



Tako je naneslo, da je te dni — 17. maja — praznoval lep življenjski jubilej naš Dušan LAVRIČ, dolgoletni ribniški družbenopolitični in prosvetni delavec.

Življenjsko pot je začel staršem Potočanom v Ljubljani, prav tako 17. maja 1925. leta, se kmalu nato s starši preselil v Loški potok, v Ljubljano pa se je vrnil spet na študije. Vmes je bila vojna, v kateri tovariš Lavrič ni stal ob strani, v letu 1951 pa smo se z njim že srečali dijaki nekdane nižje ribniške gimnazije pri urah zgodovine.

Internatarji smo se srečevali z njim še pogosteje, saj je lep del prostega časa prebil med nami in z nami, nam dodatno vlival pamet in znanje v glavo, predvsem pa v neskončnih razgovorih bistril duha in širil življenjska obzorja ter poglede na svet in ljudi ter dogodke v njem. V tistih časih nismo poznali televizije, še radio je bil redkost in skoro znamenje privilegirane bogatije. Pomembno okno v svet so bili časopisi, predvsem parazgovori z ljudmi, ki so ta svet bolje poznali in ga ocenjevali z očmi in mislimi odraslega intelektualca.

Naš Dušan, ki smo ga kmalu vzljubili kot človeka in pedagoga, je bil nabit z znanjem in energijo in veliko tega je znal in hotel prenesti tudi na nas mlade, na vse okrog sebe. Ni čudno, da je bil v Ribnici mladi strokovnjak hitro zapažen in nabirali si je začel najrazličnejše funkcije v družbeno političnih organizacijah in organih oblasti. Skromen in tih, študiozen in delaven je vse to dolga leta prenašal brez negotovanja in v delu pogosto pozabljali nase. Zveza komunistov, socialistična zveza, sindikati, organi na občini, povsod ga srečujemo že dobra tri desetletja kot aktivnega ustvarjalca dneve in dolgoročne politike.

Svoje pedagoško delo je zaključil jeseni 1964. leta kot ravnatelj osnovne šole, ko je dokončno presedlal v politiko kot predsednik občinskega odbora socialistične zveze. Delo mu ni bilo novo, saj so bila za njim že dolga leta aktivnega delovanja na mnogih področjih izven šolstva.

Naslednjih šest let je vodil občinsko organizacijo socialistične zveze kot

predsednik oz. sekretar, poleti 1970 pa je na občini prevzel oddelek za občno upravo in družbene dejavnosti. Več let je bil tudi član izvršnega sveta skupščine občine in republiški poslanec, zadnja leta pa je sekretar izvršnega sveta in skupščine občine Ribnica. Pravi, da bo čez nekaj mesecev ponovno zamenjal »službo«, ko se bo kot upokojenec »zaposlil« pri skupnosti pokojninskega zavarovanja.

Malo jih je v tej naši dolini, ki Dušana Lavriča ne bi poznali tako ali drugače, kot vzgojitelja ali kot političnega delavca, predvsem pa kot človeka širokega srca, poznavalca sodobnega sveta in človeka, poznavalca družbenih gibanj pri nas, kot človeka, pripravljenega na delo za razvoj in v korist naše družbe kot celote. Njegova misel je vedno jasna, beseda tehtna, visoko razvit čut za realnost, resnično in pravičnost. Kot član borbavske organizacije in predvsem kot pravi komunist si po najboljših močeh prizadeva uveljavljati in krepiti pridobitve naše revolucije, krepiti naš samoupravni sistem, sistem vodenja in odločanja.

Vsi, ki smo dolga leta sodelovali z njim, predvsem pa tisti, ki nam je pomagal namerjati naše prve korake v nezaustavljivi vrvež življenja, poznamo njegov nesebični prispevek razvoju naše družbe. Prav zaradi tega lahko mirno zapišemo z velikimi črkami besedo HVALA za velik trud in pošteno opravljeno življenjsko delo. Ob hvali pa seveda tudi veliki SREČNO v zasluženem pokolu in srečno ob življenjskem jubileju.

Hvala in srečno, tovariš Dušan!

France Grivec

IZ NAČRTOV KOMUNALNE SKUPNOSTI

Milijoni za lepše okolje

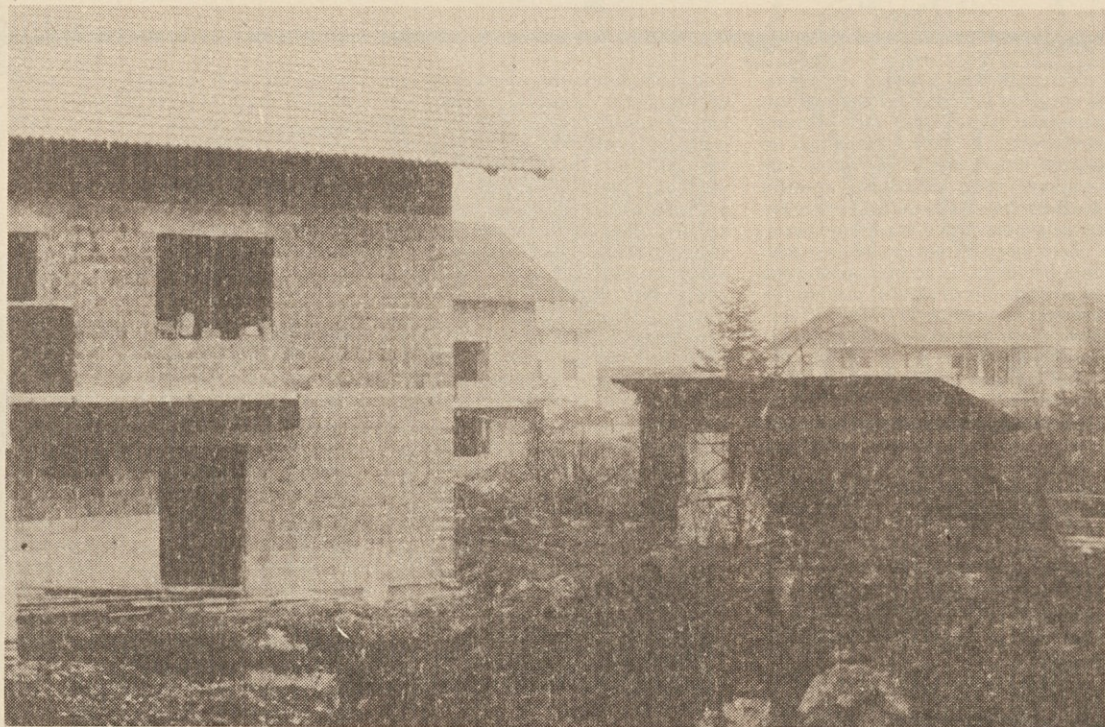
Čeprav je minilo kar nekaj časa od zadnje skupščine komunalne interesne skupnosti Ribnica (2. aprila je bila) ne bo odveč, če zapišemo nekaj podatkov o delovanju te skupnosti, predvsem pa o lanskih dosežkih in letošnjih predvidenih denarjih za izvajanje njenega obsežnega programa.

V samoupravni komunalni interesni skupnosti združujemo v občini precejšnja sredstva za zadovoljevanje naših skupnih potreb na različnih področjih komunalne porabe. Zbiranje in poraba sredstev se odvija v petih namembnih področjih in sicer za področje kolektivne komunalne rabe, individualne komunalne rabe, za komunalno urejanje, nadomestilo za uporabo stavbnega zemljišča in sredstva za izgradnjo kanalizacij.

V lanskem letu je bilo za vse te namene zbranih 44.766.743,50 din in sicer za kolektivno komunalno rabo 10.023.858 din, individualno komunalno rabo 26.421.764 din, komunalno urejanje nekaj nad pet milijonov, kot nadomestilo za uporabo mestnega zemljišča nekaj nad poldrugi milijon in približno toliko za izgradnjo kanalizacij. Uporabljenih je bilo nekaj manj sredstev, tako da so v skupnosti prenesli v letošnji finančni načrt dober poldrugi milijon dinarjev.

Za kolektivno komunalno rabo je bilo porabljenih nekaj nad 10 milijonov dinarjev in sicer za vzdrževanje nekategoriziranih cest dobra dva milijona, od tega nekaj več kot milijon din za zimsko službo na nekategoriziranih cestah. Krajevne skupnosti so dobile manjše dotacije od 80.000 din (Dolenja vas) do 240.000 (Sodražica). Manjše zneske so dobile krajevne skupnosti tudi za urejanje naselij in zelenic (skupno 314.000 din) za javno razsvetljavo pa je bilo porabljenih 2,2 milijona din. Ribnica in Sodražica sta prejeli kot dotacijo za vzdrževanje čistilnih naprav in kanalizacijskih omrežij 1,1 milijona din, 1,2 milijona pa je bilo porabljenih za odvažanje kontejnerjev s smetmi iz naselij za urejanje smetišč. Približno toliko so v skupnosti namenili tudi za odplačilo posojila za nakup avtosmetnjaka in avtomobila za kontejnerski odvoz smeti.

Na področju **individualne komunalne rabe** je bilo porabljenih približno 26,5 milijona din. Za odplačilo posojil za kanalizacijo v Sodražici je šlo 760.000 din, 41.437 din za toplifikacijo Prijateljevega trga in 738.000 din za vodovod Humec v Dolenji vasi. Za vodovod v Loškem potoku je skupnost namenila 378.000 din, KS Sodražica za Zapotok 602.000 din, za vodovod Breg — Grič (navsezna na magistralni vod) 768.000 din, za komunalno ureditev Prijateljevega trga v Ribnici 3,5 milijona, za urejanje Partizanske ceste 16 milijonov din, za ka-



Še enkrat — v naselju GRIČ — Breg pri Ribnici. Novih lokacij za individualno gradnjo v urbaniziranih okoljih skoro ni več. Misli je treba na nove in predvidoma še letos se bo odprlo gradbišče za nekaj deset hiš v Gornjih Lepovčah. Misli pa je treba še naprej, saj je zanimanje (in volja) za zasebno stanovanjsko gradnjo izredno veliko.

nalizacijo v Gornjih Lazih 156.000 din.

Na področju komunalnega urejanja je bilo 5,3 milijona prihodkov, odhodkov pa 7,5 milijona din, največ (5 milijonov) za plačilo kreditov za komunalno urejanje naselja Breg — Grič.

In kako letos?

V letu 1985 bo poskušala komunalna skupnost gospodariti (zbirati in trišiti denar) na približno enak način, le da predvideva precej višje prihodke pa tudi odhodke.

Skupno naj bi bilo 141,9 milijona dinarjev prihodkov in prav toliko odhodkov. Na področju **kolektivne komunalne rabe** bo na voljo verjetno 16 milijonov din, porabili pa jih bomo za vzdrževanje nekategoriziranih cest 3,7 milijona (milijon za zimsko službo v izvajanju CP Novo mesto), krajevne skupnosti bodo za opravljanje zimske službe na preostalih nekategoriziranih cestah dobile 1,5 milijona din Ribnica 465.000, Dolenja vas 196.000, Sodražica 90.000, Loški potok 225.000, Sv. Gregor 375.000 in Velike Poljane 150.000 din). Krajevne skupnosti bodo tudi dobile 1,2 milijona din za letno vzdrževanje nekategoriziranih cest (Ribnica 319.200, Dolenja vas 160.200, Sodražica 240.000, Loški potok 160.200, Sv. Gregor 160.200 in Velike Poljane 160.200 din).

Za urejanje zelenic in čiščenje naselij je skupnost letos namenila 2.696.000 din, od tega Komuni za ta dela v naseljih Ribnica, Sodražica in Loški potok 2,52 milijona, krajevnim skupnostim Dolenja vas, Sv. Gregor in Velike poljane, ki naj bi te stvari opravljale samostojno, pa 112.000, 40.000 in 24.000 dinarjev. Tokovina in vzdrževanje javne razsvetljave bo letos

stala predvidoma 4,2 milijona din, odvažanje kontejnerjev iz naselij in urejanje smetišč dva milijona, prav toliko bo komunalna skupnost prispevala k vzdrževanju čistilnih naprav in kanalizacijskih omrežij v Ribnici in Sodražici. Za **individualno komunalno rabo** bo letos namenjenih nekaj nad sto milijonov din (tara milijarda). Viri: prenos sredstev iz 1984, razna vplačila, posojila banke in dotacija območne vodne skupnosti Ljubljana — Sava za izgradnjo kanalizacije v Ribnici in Sodražici. Odhodki: odplačilo posojil 2,8 milijona (kanalizacija Sodražica, vodovod Humec Dolenja vas, vodovod Dane, toplifikacija in komunalna ureditev Prijateljevega trga. Za izgradnjo in obnovo komunalnih objektov in naprav je predvidenih 94,3 milijona din: 2,5 milijona din za končanje komunalne ureditve na Prijateljevem trgu, 10 milijonov za rekonstrukcijo Šolske in Partizanske ceste, 50 milijonov din za kanalizacijo v Ribnici od šole do čistilne naprave v Hrovači, štiri milijone za kanalizacijo v Sodražici, 1,7 milijona za kanalizacijo in elektro omrežje do novega vrta v Sodražici, 500.000 din za sofinanciranje vodovoda v Grčarskih Ravnah, prav toliko za TV pretvornik Ortnek, 25 milijonov pa ostajajo rezervirana sredstva za vodovode v Loškem potoku in Ribnici, za kanalizacijo v Sodražici, za morebitne podražitve ali dodatna druga dela.

Za komunalno urejanje načrtujejo 22,6 milijona prihodkov in odhodkov. Največ denarja iz tega sklada je namenjenega za komunalno urejanje novih gradbenih sosesk. V naselju Grič je za asfaltiranje ceste predvidenih pol milijona din, v Humcu bodo porabili 100.000 din, nekaj nad 10 milijonov v novem zazidalnem območju Gornje Lepovč, v zazidalnem območju Opekarna — Mlaka štiri milijone ter pol milijona din v drugih zazidalnih območjih.

Več prostorov za stanovanjsko gradnjo

Naj ob tem dodamo še naslednje s področja individualne stanovanjske gradnje. Zanj, za zasebno reševanje stanovanjskih problemov, je namreč pri nas, kljub vedno težjim gradbenim časom in razmeram, še vedno dovolj veliko zanimanje. Samo na Riku je v tem trenutku 50 do sto bolj ali manj resnih bodočih graditeljev stanovanjskih hiš, še več se jih zanima za združni način gradnje. Prav ti zdaj z vso resnostjo tudi ustanavljajo stanovanjsko združno. Ker v naslednjem obdobju v Ribnici ne načrtujemo posebno intenzivne družbene gradnje stanovanj, je zasebna pobuda toliko bolj razveseljiva. Žal v tem trenutku v občini ni na voljo kdo ve koliko gradbenih parcel v urbaniziranih soseskah, če sploh je kakšna, pa tudi v vseh naseljih, kjer se gradnja regulira z urbanističnim redom, je vedno težje dobiti ustrezno gradbeno parcelo. Vsi bodoči graditelji toliko bolj nestrpno pričakujejo v čim krajšem času nove urejene gradbene soseske. Taka naj bi bila, z nekaj deset parcelami, verjetno že letos v Gornjih Lepovčah. Le komunalno je treba urediti zemljišče... Že zdaj pa je treba v Ribnici in tudi v ostalih krajih misliti na nova gradbišča, nove urbanizirane soseske oziroma dovolj gradbenih parcel za stanovanjsko gradnjo. Vsaka zamuda je medvedja usluga graditeljem, ki z dolгим čakanjem izgubljajo velike denarje in tudi čas. Pa tudi čas je denar.

Pa še to. Na aprilski seji skupščine komunalne skupnosti Ribnica je bilo izvoljeno novo vodstvo skupščine. Za predsednika skupščine je bil izvoljen inž. France Petek iz Ribnice (Riko), podpredsednik bo Stane Kromar iz Dolenje vasi, predsednik zbora izvajalcev pa Ivan Mihelič iz Komunale.

F. G.

Referendum na Velikih Poljanah uspel

V predzadnji številki našega glasila je bilo objavljeno prepotrebno odvojnjanje in asfaltiranje vasi Vel. Poljane, govora pa je bilo tudi o referendumu, ki je bil 21. aprila. Naj obvestimo našega bralca o rezultatih referenduma:

od 89 vpisanih krajanov je »ZA« glasovalo 75, proti 14, kar je 84,3%.

Poljanci so se tako odločno zavzeli za ureditev svojega kraja in če bi »proti« glasovi le malo boljše razmislili in ne gledali samo na svoje ozke interese, bi glede na pridobitev rezultat moral biti 100% »za«. Sicer pa upajmo, da nam bodo pri realizaciji naše naloge tudi vsi »proti« pomagali in tako bosta gnojnica in prah po vasi samo še spomin.

Vsekakor pa bo treba do končnega uspeha še marsikaj postoriti. Tu je izdelava projekta, posek lesa, izbira izvajalca in nato pomoč izvajalcu, saj bo treba glede na visoko vrednost investicije poceniti gradnjo z lastnim prispevkom v delu. To pa bomo lahko le pri ročnih delih pri izdelavi odvojnjanja. Ravno tu bo imel gradbeni odbor največ dela.

Po kateri trasi od Velikih Poljan do Vrha?

Veliko truda je bilo vloženega, da dobimo najboljšo traso od Vel. Poljan do vasi Vrh. V izdelavi so bile štiri variante in to:

1. Obstoječo cesto razširiti in s preložitvami dobiti maksimalni vzpon 9%. Dolžina 3 km.

2. Izkoristiti cesto proti Petelineku, prečkati pobočje in se nad Žukovim priključiti na staro cesto. Dolžina 3.550 m.

3. in 4. Rekonstruirati cesto proti Krajneku in Bukovcu ter od tu do Žukovega in nato na Vrh. Dolžina 3. variante — 4,6 km in 4. variante 4,8 km.

Varianti 3 in 4 sta bili predolgi in tudi sicer je bil priključek do Žukovega problematičen, saj smo z 9% naklona prišli pre nizko pod Žukovo oziroma po varianti iz Bukovca previsoko nad Žukovim, saj nam je ostal 17% klanec nad Žukovim.

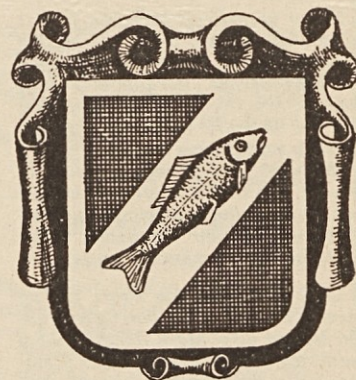
Ostali sta tako varianti 1 in 2. od te-

ga nas je že prva preložitve na »Zalipcu« (upoštevati moramo med 9-10% naklona) peljala zelo daleč od Virantovega vikenda, nato po predvidenem naklonu sekamo njive pod Žukovim, dobimo še tri serpentine in tako pridemo do kapelice nad Žukovim, kjer se priključimo na obstoječo cesto, ki nas bo popeljala do urejenega parkirnega prostora nad vasjo Vrh.

Kot edino sprejemljiva je tako ostala 2. varianta, ki naj bi po projektantskem predlogu imela maksimalno 8-9% naklona.

Pri tej varianti pa se je zopet zataknilo, saj seka dve njivi in veliko »Betičevo« senožet. Ob tem so prišle zahteve po predhodni odmeri zemljišča in zamenjavi, saj ljudje ne verjamejo, da se bo stvar okoli zemljišča hitro uredila. Žal slabe izkušnje iz gradnje ceste do Vel. Poljan, ko lastništvo zaradi izredne ažurnosti naše geodetske službe še danes ni urejeno. Na ta problem smo že opozarjali tudi občinske organe in govorili o politični in gospodarski škodi in obe imamo v tem primeru prav gotovo.

Projektantu smo zato predlagali kompromisno rešitev, saj s tremi zav-



oji obidemo gornje probleme in z 9% vzponom nadaljujemo traso proti Žukovem.

Projektant je naš predlog zavrnil z več opravičenimi argumenti in napovedal odstop od nadaljnega sodelovanja. Smatra, da se da z malo več razumevanja lastnikov zemljišč, po katerih gre trasa, izdelati cesta, katere se ne bo sramoval ne on niti krajani, ki naj bi imeli več posluha za krajevne potrebe in skupne interese.

Tako smo zopet načeli akcijo prepričevanja in ponovnega ogleda te druge variante.

Vprašaj, napisan ob naslovu, tako še ni dobil odgovora, upajmo pa, da bo odgovor v naslednjem tednu. Škoda, da ne bi letos začeli s to akcijo, ki bo drugo leto še veliko dražja in tako bi bile »Samoče« zopet potisnjene nazaj. Mislim pa, da bi morali biti tudi Samočarji bolj složni in odločni, saj napredek, to pa cesta sigurno je, zahteva odločno in složno akcijo brez spominjanja in ogrevanja starih hišnih sporov, ki še nobeni akciji niso koristili, ampak le škodili.

F. Š.

Vandal na delu — postajališče brez šip

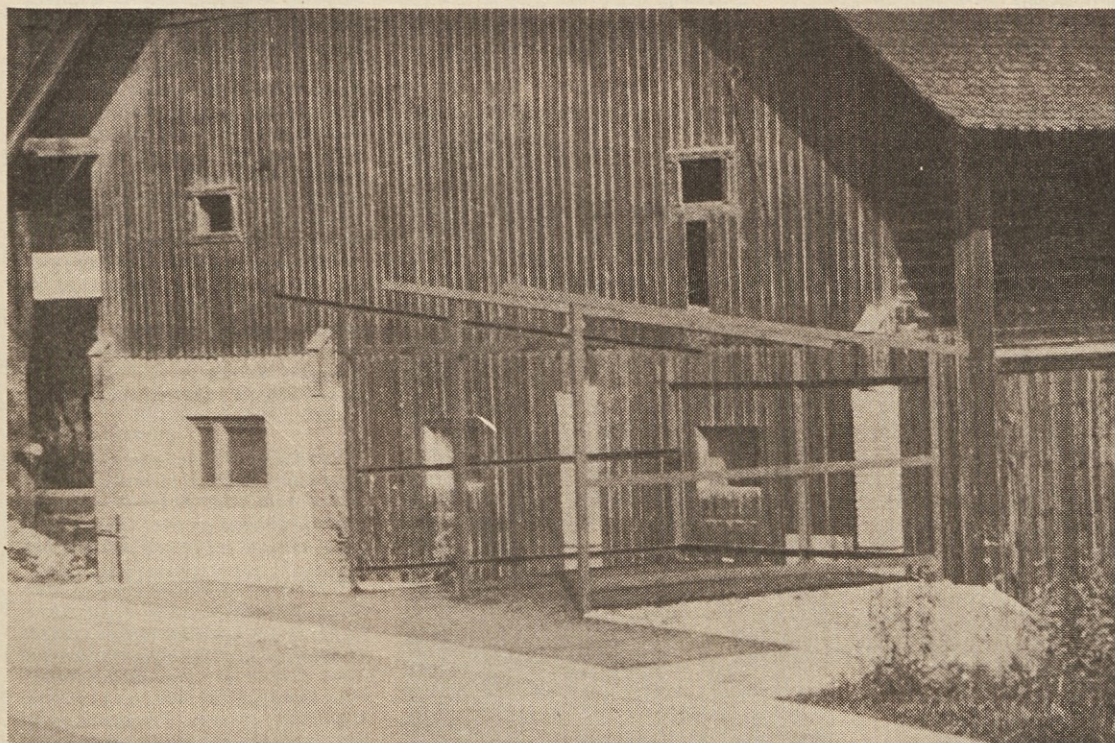
S sledovi zadnjega majskega snega je lump, imena mu ne bi izbral, demontiral plastične šipe na komaj zgrajenem postajališču v Dol. Podpoljanah. Miličnik je eno šipo sicer našel, saj izgleda, da jo je lump med potjo izgubil, ostale tri pa bodo barabi služile ne vem čemu.

Nekaj dni pred tem sta delavca zaščitila les z na Inlesu podarjenim sredstvom. Hoteli smo postaviti še smetnjak ob vsakem postajališču, pa človeka mine urejanje našega

skupnega okolja ob takih »ljubiteljih« družbenega premoženja.

Kar ponosni smo bili na naše postajališče in naj omenim, da je bližnji sosed oropanega postajališča, sicer starejši možakar, očistil okna sam od sebe nekaj dni pred tem, saj zna ceniti varno zavetje, ki ga je postajališče nudilo.

Vsekakor dejanje, ki kaže na izredno nizkost in podlost in upam, da bodo storilca našli in bo dobil zaslužen kaznen, saj stane ena šipa danes skoraj stari milijon.



Avtobusno postajališče — čakalnica v Ortneku med več mesecev trajajočo gradnjo v lanskem letu. Precej časa je zaradi nedokončanosti investicija krajevne skupnosti Velike Poljane (štiri postajališča oziroma čakalnice!) veljala za »nepokrito«. Kmalu potem, ko jim je čakalnice ob pomoči združenega dela uspelo pokriti in urediti v zares prijetne prostore za čakanje na avtobus, so stopili na plan vandali z neustavljivo uničevalno slo. Pleksi steklo je že zginito, kaj je zdaj na vrsti? Prizadevanja zagnanih posameznikov za napredek so včasih podobna tistemu velikanu iz pesmi, ki pravi, da »kar storile so roke, to z nogami potepta si...« Samo — roke, ki ustvarjajo, so znane, le čigave so noge, ki vse sproti poteptajo?!

MLADINSKA ORGANIZACIJA

Novo vodstvo

Na sestanku osnovne organizacije ZMS v KS Velike Poljane je bilo izbrano novo vodstvo mladine, ki naj bi poživilo delo ne samo v tej, ampak tudi v drugih organizacijah. Mladi so že sedaj aktivno sodelovali predvsem pri delu v turističnem društvu »Grmada«. Želje in potrebe kraja pa so poživitev dela v gasilskem društvu, ki je bilo pred leti eno najaktivnejših v občini, pa je zaradi več razlogov prišlo v situacijo, da ni bil niti pravoasno sklican občni zbor; sklepčen pa ni bil tudi, ko je bil sklican na pobudo razširjene seje sveta KS.

Program dela mladine obsega med ostalimi tradicionalnimi akcijami tudi aktivno sodelovanje in delovanje z vsemi društvi in organizacijami v krajevni skupnosti, zato bo treba pobudo mladih izkoristiti za poživitev dela v KS Velike Poljane.

Novo vodstvo mladine pa je: predsednik — Šilc Magda, podpredsednik — Karner Primož, sekretar — Andoljšek Dragica, tajnik — Ambrožič Martina, blagajnik — Mestek Anton.

Kulturnemu hramu polno vsebine

Skoro upravičeno prihajajo iz vrst mladih vprašanja o usodi posameznih javnih prostorov, namenjenih kulturnemu udejstvovanju. Vprašanja o tem, kako te prostore bolje izkoristiti, jim dati več in lepšo vsebino. Takšnemu javnemu razmišljanju mladih se gotovo pridružujejo mnogi občani, mladi in starejši, vsi, ki jim je pri srcu hitrejši razvoj naše kulturne in telesno kulturne dejavnosti, ki jim ni vseeno, kako gospodarimo z javnimi dobrinami.

Ljudi ne vznemirjajo stvari, pač pa ocene o stvareh, je v I. stoletju pred našim štetjem dejal Mark Avrelij. Tudi v naših razmerah so ocene razmer in stanja lahko kaj različne, povsem drugačne od resničnega stanja, drugačne tudi zato, ker jih lahko ocenjujemo z različnih smeri in na osnovi različnih informacij, podatkov.

S kakšnimi prostori razpolagamo v naši občini v kulturne namene? Ni jih tako malo, pa tudi preveč ne, vprašanje je le, koliko so usposobljeni, primerni za razgibano kulturno življenje občanov, primerno današnjemu času.

V Loškem potoku je kulturni dom (gledališka in kino dvorana) komaj še primeren za uporabo. Potreben je temeljite prenove, še boljša bi bila novogradnja. V osnovni šoli je še telovadnica, tudi primerna za kulturne prireditve. V Sodražici je šolska dvorana večnamenska in potrebna temeljite prenove. Slemenci zadovoljujejo svoje kulturne potrebe v dvorani v združenem domu, dvorana pa je komaj še primerna. V Zapotoku so se obnovitvena dela v dvorani sredi načrtovanja ustavila, zamrla je tudi dejavnost. V Ribnici dom JLA za gledališko dejavnost komaj ustreza, dom TVD Partizan je potreben korenite obnove, predvsem oder in garderobe, likovne razstave so lahko v domu JLA in v Petkovi galeriji. Družbeni center DC

16 v Dolenji vasi (večnamenska dvorana) je star enajst let in sodi med bolj urejene prostore v občini, kulturni dom v Grčaricah pa bi ob manjši adaptaciji zadoščal za krajevne potrebe še lep čas. Razen tega imamo v občini še preko 15 dograjenih gasilskih domov ali domov v gradnji, ki bi jih lahko s pridom uporabili tudi v kulturne namene.

Za nekatere je delo strašno enostavno za druge pa enostavno strašno!

Gornja misel mi je včas, Ni od muhin z njeno pomočjo se da razložiti marsikateri naš odnos do dela in delovanja. Ko smo v letih 1969 in 1970 ustanavljali kulturne skupnosti, je akademik Josip Vidmar dejal, da smo z njimi, s kulturnimi skupnostmi pozidali kulturni hram, zdaj pa mu je treba dati, kulturnemu hramu, še ustrezno vsebino. Mislil je seveda na samoupravno nadgradnjo, organiziranje in organizirano, samoupravno financiranje dejavnosti, tudi uveljavljanje svobodne menjave dela na tem področju, če hočete. Mi pa moramo razmišljati še o drugi in drugačni vsebini konkretnega kulturnega hrama, pa če je za dejavnost primeren ali če je potreben bolj ali manj temeljite prenove.

Ni še tako daleč čas, ko smo imeli na kulturnem področju v naših krajih bistveno skromnejše možnosti. Prav tako na telesnokulturnem področju! Marsičesa nismo imeli, kar imamo danes, imeli pa smo ljudi, ki so hoteli in zmogli velik del svojega časa, volje, znanja in sposobnosti namenjati humanizaciji naših medsebojnih odnosov, kar delo in poustvarjanje na kulturnem področju vsekakor je. In to v časih in razmerah, ko je v naših krajih delalo in živelo

mnogo manj šolanih ljudi. Kar spominimo se dvajset, trideset in celo štirideset let nazaj in kulturno razgibanih zimskih mesecev v naših krajih. Aktivne dramske skupine so delovale v Loškem potoku, Sodražici, na Slemenih, v več krajih v okolici Ribnice (Zapotok — Sušje, Jurjevica), v sami Ribnici, v Dolenji vasi, še celo v malih Grčaricah so večkrat naštudirali igro, nazadnje kar Županovo Micko. Pa potem pevski zbori, nenehna gostovanja, najpogostejše pozimi peš, s konjsko vprego in sanmi, pa okrajna tekmovanja gledaliških skupin v Kočevju in še drugod. Nihče ne more reči, da naš domači kulturni hram nekoč že ni imel bogate vsebine, ki pa se je z leti, z dvigom standarda in vedno večjim zapečkanjem mnogih med nami zničila. Kar spominimo se prvih ribniških festivalov pred skoro petindvajsetimi leti, mogočnih manifestacij in velikih gostovanj v letnem gledališču v gradu (saj zato smo ga tudi uredili!) in tisoč ali celo dva tisoč in več gledalcev na posamezni predstavi! Ničiti se je vse skupaj začelo takrat, ko je bilo težko dobiti človeka za raznos plakatov kljub plačilu, ko ni bilo nikogar, da bi prodajal vstopnice, bil biljeter, redar. Nekaj je dodala tudi televizija, vendar ni za vse kriva. Bolj je krivo pehanje za večjim kosom kruha, za večjim avtomobilom, ker ga ima tudi sosed, za lepšo hišo in vikend na morju... v ljudeh pa je zamirala človečnost, tako lepo pozidan kulturni hram je začel najedati zob časa, ničila se je njegova vsebina...

Ljudje pa, v precejšnji večini, hočejo spreminjati stvari in odnose. Hočejo dejavnosti, hočejo ponovno sproščati svojo energijo in znanje tudi na kulturnem področju. Le zbrati jih je treba, organizirati in voditi. Nesmiselno je zidati gledališko hišo, če ne zmoremo spraviti skupaj dramske skupine in naštudirati

igro. Najprej je potrebna dejavnost, ob njej seveda tudi prostorski pogoji. Z dobro voljo in s sorazmerno skromnimi sredstvi pa bi lahko uredili tudi prostor.

Tudi v domu Partizana, ki so ga pred šestimi desetletji pozidali bogatejši posamezniki, danes pa ga kot organizirana družba ne moremo vzdrževati.

Nemški pregovor pravi:

Je že bil kdaj v hlevu konj, ki bi bil vsem všeč?

Televizija nas je razvadila. V dnevno sobo nam je prinesla gledališče, opero, film športna tekmovanja, ves svet z njegovimi vojnami, atentati, krizami in terorizmom, še celo vesoljska prostiranja. Ljubljana kot gospodarsko in kulturno središče je na dosegu roke, medtem ko je bilo še pred tridesetimi leti potovanje tja ter ogled filma ali t eatra svojevrsten podvig in dejanje, nakaterega smo se pripravljali več dni in še več dni po njem govorili sosedom in domačim. Zato smo morda bolj razvajeni, ker več vemo in poznamo in nam je večino domačega tuje, ničevno, nekvalitetno. Zaupamo le profesionalnim nastopom, domače delovanje je za mnoge amaterizem v najslabšem pomenu besede.

Pa ni tako. Takšna razmišljanja so mnogim le bled izgovor za lastno nedejavnost, za lasten ničev prispevek k spreminjanju stanja in bogatitvi lastne, domače, neprofesionalne aktivnosti.

Slemenci že nekaj desetletij vsako pomlad naštudirajo v več kot nemogočih razmerah igro, zadnja leta z njimi gostujejo še v ostalih krajih v občini. Zanimanje občanov je pogosto večje kot za profesionalne nastope. To, čemur pravimo kulturno delovanje in aktivnosti v okviru društev, le-ta pa so del naše fronte socialističnih sil, je preprosto udejanjanje v ustavi in mnogih resolucijah opredeljene naše usmeritve, je udejanjanje gibanja za kulturo, konkretizacija humanizacije družbe in odnosov v njej. Povsod tam, kjer ljudje tako delajo, ne berejo referatov in usmeritev, preprosto pljunajo v roke, se zberejo in brez filozofiranja naredijo, kar se dogovore. Seveda pa razvajenim okusom ali zlagani kulturnosti vse in vedno ni povšeči...

Ko smo že pri Slemencih: vseh skupaj je za dobro dvorano, pa vsako leto pripravijo igro. Nihče jih ne sili, preprosto v njih je potreba po tem! Cankar pa je dejal: kulturni boj je tudi politični boj!

Prostori so res potrebni, ni kaj. Marsikaj smo doslej že uredili, še več bo treba. O prostorih je ponovno tekla beseda na skupščini kulturne skupnosti prejšnji teden, čeprav vsi vemo, da zahteva to silne denarje. Pa tudi voljo in pripravljenost za delo. Predvsem pa so potrebni ljudje, ki bodo polnili naše kulturne hrame, kakršni pas že so, z vsebino. Vsebinsko za naš čas in naše razmere, za naše ljudi. Navsezadnje imamo v mladih tudi za to izreden potencial...

F. Grivec



Kaj je lepšega kot polna dvorana. Najboljše plačilo izvajalcem in organizatorjem prireditve za ves trud. Tako je na vsakoletnih srečanjih pevskih zborov v DC 16 v Dolenji vasi, kjer se je na lanskem srečanju zbralo blizu 800 poslušalcev in nastopajočih.

PIONIRSKO REŠETO

Bila sem na zboru pionirjev Jugoslavije

V petek, 11. maja, smo odšli v Ljubljano, kjer smo se zbrali pionirji iz vseh jugoslovanskih republik. Na železniški postaji so nas čakale tovarišice z učenci gostitelji. Ribničani smo šli na osnovno šolo v Horjulu.

V šoli smo dobili vsak svojega spremljevalca. Moji spremljevalki je bilo ime Polona. Je četrtošolka kot jaz. Z njo sem odšla na njen dom. Ko smo se vrnili v šolo, smo se z avtobusom odpeljali v Ljubljano na Trg revolucije. Najprej je bila proslava. Nastopali so pionirji iz vse Slovenije. Med nastopajočimi so bila tudi dekleta iz Ribnice. Po proslavi je bil še ples, igrali so Mladi upi. Ob devetih zvečer smo se vrnili v Horjul. S Polono sva povečerjali in odšli spat.

Naslednje jutro, v soboto, smo se spet odpeljali v Ljubljano. Že prej so nam sporočili, da gremo na pohod ob žici okupirane Ljubljane. Pot je bila zanimiva, ker sem prvič hodila po njej. Ko smo jo prehodili, smo se opočili in odšli na avtobus.

V Ljubljani je bilo lepo, ker sva se s Polono dobro razumeli. Bila sem vesela, ker so me izbrali za sodelovanje na zboru pionirjev. Kadar bomo šli v Ljubljano, se bom oglasila tudi pri prijateljici Poloni.

Nina Starc
4. a raz. OŠ Ribnica

Naša zadruga na razstavi učil

Prejšnji mesec smo našo šolsko zadrugo predstavili na razstavi učil v Ljubljani. Tudi jaz sem sodelovala na razstavi. Prodajala sem razne spominke in izdelke, ki jih delamo na šoli v okviru sekcij šolske zadruge. Najbolj so šli v promet zabojčki in spominki iz lesa. Nekateri so celo povpraševali, če lahko zabojčke naročijo in jih dobijo domov. Kadar ni bilo prometa, smo denar, ki se je nabral v blagajni, oddali na našo banko »Zeleni zmajček«. Ob 12.30 smo odšli na kosilo in sicer v dveh izmenah.

Ob 17.30 smo začeli zaključevati z delom. Z Gospodarskega razstavišča smo nato peš odšli na avtobusno postajo in se z avtobusom odpeljali do Žlebiča, od tam naprej pa smo se odpeljali domov s posebnim avtobusom.

Mojca Osvald
6. razred
OŠ dr. Anton Debeljak
Loški potok

Na obrambnem dnevu

Obrambni dan smo planirali že za začetek maja. Ke pa je kar dvakrat zapadel sneg, ga nismo mogli realizirati že takrat.

V ponedeljek, 13. maja, je bilo vreme lepo. Tekmovali smo vsi učenci od prvega do osmega razreda. Razdeljeni smo bili v skupine. Učenci od petega do osmega razreda smo tekmovali dopoldne, učenci od prvega do četrtega razreda pa popoldne.

Vsaka skupina je najprej dobila zemljevid kraja in njegove okolice ter list, na katerem je bila opisana pot. Skupina si je morala nato vrisati opisano pot. Nato smo krenili. Ob poti je bilo šest kontrolnih postaj. Pri vsaki smo odgovarjali na vprašanja iz prve pomoči, protipožarne zaščite, prometa ter razstavljali in sestavljali puško M — 48.

Tudi na tem tekmovanju smo se naučili veliko novega.

Andreja Levstek
6. razred
OŠ Dr. Anton Debeljak

Obiskal nas je študent s Cipra

Na naši šoli deluje krožek oz. klub OZN. Z mentorjem tov. Ivancem smo sklenili povabiti na šolo študenta iz druge države, ki pri nas študira. Domenili smo se, da povabimo v goste ciprskega študenta Evrosa Aleksandrosa, ker bi bilo pričevanje o Cipru tudi na sploh zelo zanimivo. Našemu vabilu se je ljubeznivo odzval. Trije člani kluba OZN so ga šli čakati na avtobusno postajo in ga pripeljali na šolo.

Po četrty uri smo se zbrali v učilnici zgodovine, ki je bila nabito polna. Nato je prišel v spremstvu tovariša Ivanca študent Evros, ki se je najprej predstavil, nato pa je dejal, da bi nam rad povedal zgodovino Cipra, ker pa mu jezik še vedno dela težave, bo svojo pripoved bral.

O zgodovini Cipra smo zvedeli res veliko, hkrati pa nekatera znanja osvežili. Da bi lažje razumeli, nam je na tablo narisal zemljevid Cipra. Prikazal je tudi življenje na Cipru, ki se v marsičem razlikuje od našega. Nihče od nas ni vedel, da je Ciper tako bogat. Najraje bi kar odšli tja, saj smo njegovo pripoved spremljali odprtih ust. Potem je prešel na diapozitive. Videli smo glavno mesto, ceste, hiše, obalo, turistične zanimivosti in umetniška dela. Potem smo ga še marsikaj vprašali, odgovarjal pa je preprosto in jedrnat.

Po razgovoru mu je Anelka izročila ribniški šopek v spomin, katerega je bil zelo vesel. O našem jeziku je dejal, da je zelo težak, vendar pa zelo lep. Spregovoril je še nekaj stavkov v grščini, nato pa se je poslovil. Srečanje je bilo za vse nas nepozabno in lepo, kajti srečati se z nekom, ki je tujec, pa se lahko z njim pogovarjaš, ni vsakdanje.

Simona Kozina
7. b. OŠ Ribnica

Likovna kolonija mladih

Letos je bila v Ribnici prvič likovna kolonija osnovnošolcev. V soboto, 18. maja, je bilo pri nas bolj živahno kot ponavadi. V gradu, pred JLA in v šoli je bilo polno učencev, ki so risali, slikali, vžigali, oblikovali glino, risali po steklu in celo risali z računalnikom. Med tistimi, ki so risali na računalnik, sem bila tudi jaz. Že prej sva se z Jano pripravljali na to. Risali sva na ekran računalnika s pomočjo krmilne ročice in potem te risbe posneli iz

računalniškega spomina na disketo.

V soboto smo prenesli dva računalnika, monitor in disketnik pred dom JLA in z Jano sva ob 9 h začeli risati. Risala sem robota in simetrijo iz trikotnikov, črt in pravokotnikov. Ljudje, ki so hodili mimo doma JLA, so se ustavljali in si ogledovali najino delo z računalnikom. »B 12 h sva končali. Računalnike smo vrnili v klub. Približno ob tem času so vsi končali z delom. Sproti je nastala likovna razstava. Z Jano sva pokazali slike, ki sva jih narisali z računalnikom. Svoje sem naslovila z naslednjimi naslovi: Zmešnjava, Robota, Umetnost, Dom in Suha roba. Najine slike so si ogledovali vsi učenci, ki so sodelovali na likovni koloniji. Kasneje sem si še sama ogledala izdelke svojih tovarišev. V likovni koloniji so kot gostje sodelovali tudi učenci iz Loškega potoka, Sodražice in Dolenje vasi. Bilo nas je približno petdeset. Na naše delo spominja vhod v šolo. S šip nas pozdravlja vesela pomlad. Pomlad, delo prvošolkov. Ostali izdelki pa so razstavljani v prvem nadstropju nove šole.

Mislím, da je kolonija v redu uspešna. Želim si še več takih srečanj, saj zelo rada delam z računalnikom.

Betka Hren, 7. b.
Ribnica

Zakaj sem srečna

Leta 1941 se je pričela vojna. Takrat otroci niso bili srečni. Mnogim so starše postrelili, odgnali v taborišča ipd. Tujci so otroke jemali staršem in jih dajali nemškím staršem brez otrok. Res, bilo je hudo.

Jaz pa sem bolj srečna. Zakaj? Rodila sem se v svobodi. Tudi raste v svobodi. Obiskujem slovensko šolo, v kateri se učim mnogih stvari. Imam dom, starše, sorodnike, živali, prijatelje... Nisem lačna. Sem zdrava. Zjutraj me prebudi mama. Živim brezskrbno življenje. Ko pa bom odrasla, bom morala skrbeti sama zase.

Irena Andoljšek
5. b. OŠ Ribnica

Kres

Prvomajske praznike sem preživel doma.

Na prvomajske praznike zmerom po starem običaju postavimo mlaj in zakurimo kresove. Ne vem, zakaj letos nismo postavili mlaja, pač pa smo zakurili na Hribu kres. Za ta kres smo se tudi dobro pripravili. Zbirali smo stare gume po vasi in jih vozili na Hrib. Tudi sam sem dal štiri gume od tovrnjaka. Gume smo postavili v sredino in jih zasuli s suhimi vejami. Kres smo zakurili v terek ob 9.00 uri zvečer. Prišel sem eno uro prej in tam smo se lovili. Ob pol devetih so se videli že kresovi v Lipovcu, Rakitnici, pri Sveti Ani, na Grmadi, v Goriči vasi in še kje. Nazadnje smo ga prižgali tudi mi. Prižgali smo ga z več strani, da je enakomerno zagorel. Kmalu je bil ogenj zelo visok. Ker je pihal močan veter, je kres gorel na eno stran. Velik oblak dima se je valil proti gozdu. Kmalu je bilo tako vroče, da smo se

morali umakniti daleč proč. Pripovedovali smo si razne šale, se smejali in prepevali. Pri kresu sem bil do pol enajstih, potem pa sem šel domov. To je bil moj najlepši utrinek iz prazničnih dni.

Boje Aleš 6. d.,
OŠ. France Prešeren

Nenavadna kopel

V svobodni, lepi domovini je veliko srečnih ljudi in otrok. Tudi jaz sem srečna, saj imam dom, starše in vse, kar rabim.

Najbolj sem bila vesela, ko sem bila majhna. Za starim blokom v Majnikovi ulici smo vsi otroci tistega bloka preživljali lepe dni. Najlepše nam je bilo, ko so nam starši napihili majhen otroški bazenček, v katerem smo se igrali s plastičnimi igračami, špricali z injekcijami in zganjali še vrsto drugih norčij.

Sosedovi so imeli velikega psa, ki se je rad igral z nami. Ko smo se nekega dne igrali z vodo v bazenčku, je prišel k nam. Nekdo je predlagal, da ga okopamo, ker je bil umazan. Jaz sem šla domov po milo, moja prijateljica pa po šampon. Ko je bil pes ves v peni, je prišla mama. Zasmejala se je in poklicala soseda, da še ona vidi, kaj delamo. Tudi ona se je zasmejala. Nato sta nas opazovali, kako umivamo psa. Ves šampon smo porabili, mila pa je ostalo le majhen, neuporaben košček. Nato je soseda rekla, da mora biti zdaj pes strašansko čist.

Dogajale so se še mnoge zanimive dogodivščine, ki so nam ostale v lepem spominu.

Biljana Kljaić, 5. b
OŠ Dr. Fr. Prešeren, Ribnica

To sem jaz

Ime mi je Barbara. Hodim v sedmi razred osnovne šole. Sem srednje velika, imam svetle lase in modre oči s črnimi trepalnicami, ki so velike in rahlo zakrivljene. Topi nos ek mi krasijo blede, komaj opazne pege in pegice. Seveda imam tudi usta, ki so bolj majhna, rada klepetajo in drd-rajo. Izpod las se mi svetita zlata uhana, mamino darilo za rojstni dan. Po naravi sem zelo živahna, včasih še preveč. Zelo rada pomagam starim ljudem. Med šolškami sem priljubljena in me imajo radi. Rada imam glasbo in ples. Rada tudi rišem in kadar me pohvalijo, sem zadovoljna. Tedaj mi rečejo, da sem umetnik brez brade.

Rada tudi pomagam mamicí, kadar pa se mi ne da, me mama ozmérja z lenobo. To me seveda užali in spodbudi k delu. Za plačilo mi da mama včasih denar in takrat sem res srečna. Potem vso noč premišljam, kaj bom kupila. Zjutraj pa denar v blagovnici zamenjam za vrečko bonbonov ali kaj podobnega. Ko pa pride obvestilo za plačilo malice, prosim mamo za denar. Mama se spomni na denar, ki mi ga je kdaj prej dala in pravi, da bi lahko kaj tudi prihranila. Zgovorim se, da sem denar porabila za zvezek ali kaj podobnega, čeprav ga namenjam za bolj ali manj sladke priboljške.

Takšna sem pač. Barbara Gornik
7. b raz. OŠ Ribnica

Srečanje oktetov

V okviru predšentjernejskih srečanj oktetov bomo v Ribnici pripravili koncert 8. junija pri Novi Štifti. Na koncertu bodo nastopili: Oktet Donit«, Nonet »Vitra«, Logaški oktet, Oktet »Lovkanj« Vojnik in Blejski oktet.



RICOMAG — POMEMBNA DELOVNA ZMAGA: V Rikovem tozdu Ricomag so delavski praznik 1. maj počastili na svojevrsten način — z izdelavo jubilejnega dvatisočega cestnega valjarja BW 76 S. Spomnimo se, da se je Ricomag rodil iz ideje v letu 1976, in seveda iz konkretnega sodelovanja Rika, zahodnonemškega Bomaga in ljubljanskega Commerca. Delo v tozdu je zdaj visoko strokovno, produktivno, izvozno usmerjeno, usmerjeno v prihodnost. Kolektivu Ricomaga naše iskrene čestitke ob pomembni delovni zmagi.

Lovci pred zaključkom gradnje

Dolenjevaški lovci se približujemo zaključku gradnje lovskega doma, investicije, ki je za tako majhno društvo vredna vsega spoštovanja. Ob skromnih finančnih sredstvih a z veliko volje do dela je zgrajen objekt, ki je nujno potreben za normalno gospodarjenje v lovski družini, obenem pa tudi idealen prostor za bogatitev društvenega življenja članov lovske družine.

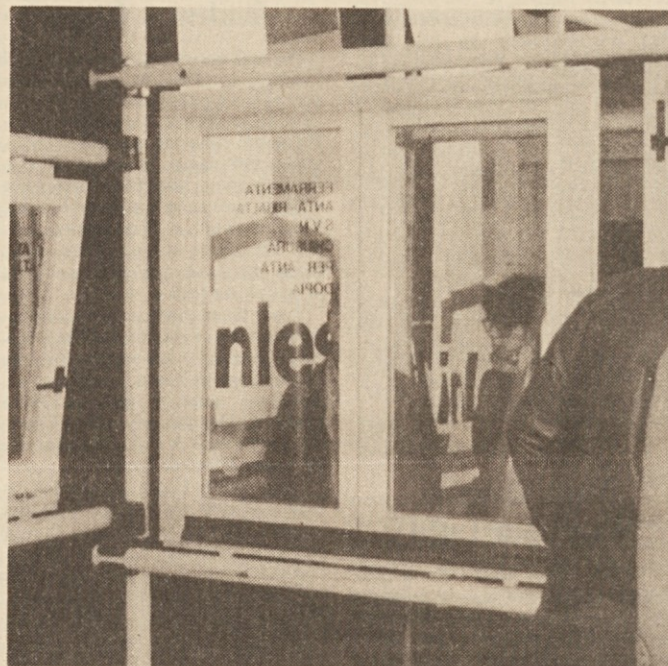
Razmišljanja o pridobitvi ustreznih prostorov za delo lovske družine so bila prisotna več kot desetletje, iskali smo različne rešitve, dokler ni bil l. 1980 na občnem zboru sprejet sklep, da pričnemo z gradnjo lovskega doma, imenovana je bila tričlanska komisija, ki je bila zadolžena, da izbere estrezno lokacijo, pridobi zemljišče in tudi pripravi lokacijsko dovoljenje. To delo je bilo sorazmerno hitro opravljeno, prav tako je bilo hitro pridobljeno gradbeno dovoljenje in takoj po končani zimi v letu 1981 so člani pričeli s komunalnim spreminjanjem zemljišča in samo gradnjo. V vsa ta dela je bilo vložena ogromno prostovoljnega dela vseh članov lovske družine, prispevali pa so tudi preko 60 m3 lastnega lesa, kar je predstavljalo pomemben finančni pri-

spevek. Po svojih močeh so z različnimi uslugami pri gradnji doma sodelovale tudi nekatere delovne organizacije.

Dom stoji v predelu Grič pri Rakičnici, dobro dostopen a obenem v prijetnem zelenem okolju. Dom se sestoji iz dveh delov — dvoranski del, kjer je predvidenih cca 100 sedežev in drugi del, v katerem so tri etaže: v kletnih prostorih je klet, prostor za kurjavo, kurilnica, skladišče, hladilnica in pripravljavnica trofej, v pritličju je točilnica, kuhinja, pisarna in sanitarije, v zgornjem delu pa sta dvesobi za goste, sanitarije, kopalnice in shramba. Dom bo ogrevan s centralnim ogrevanjem.

Lovci pravkar zaključujejo z zaključnimi deli v domu in urejajo okolico, dostojno otvoritev pa načrtujejo v najbolj vročih dneh v letošnjem letu.

S. K.



Inles v Bologni

Ribniški Inles se vedno odločneje usmerja tudi v izvoz. Prodor na tuje trge, predvsem konvertibilne, ni enostaven. Ena izmed poti je sodelovanje na sejmiših v tujini. Spomladanskega sejma v Bologni (6.—10.3.), ki je specializirana predstavitev stavbnega pohištva in tehnologij in materialov, so se Inlesovci udeležili z nekaterimi svojimi izdelki. Vzbudili so precejšnje zanimanje, kar v delovni organizaciji ocenjujejo kot resne možnosti izvoza na italijansko in še nekatera druga zahodna področja. Na sliki — v Inlesovem razstavnem prostoru v Bologni.

REŠETO

Glasiło Socialistične zveze delovnega ljudstva Ribnica. Izhaja enkrat mesečno oziroma desetkrat letno v nakladi 4.000 izvodov. Ureja uredniški odbor v sestavi: France Grivec, odgovorni urednik, Stane Kromar, glavni urednik, Karel Oražem, Viktor Pogorelec, Ivan Petrič, Alojzija Zakrajšek, Janez Mihelič, France Lapajne, Stanko Rus, Janez Bambič, tehnični urednik: Uroš Bregar. — Uredništvo: OK SZDL Ribnica, 61310 Ribnica, Šeškova 14, telefon 861-274 ali 861-067. — Priprava za tisk: DITC — TOZD Grafika Novo mesto, Tisk: Tiskarna Novo mesto.



Lovski dom lovske družine Dolenja vas bo gotovo eden najlepših podobnih objektov daleč naokrog. V njem je kot največja dragocenost vgrajenih izredno veliko ur prostovoljnega dela članov družine, kar daje objektu še lepši videz. Pravijo, da bodo dela končana in dom odprt letos poleti.